...ХЫ ОРОНУУДАЙ ПРОЛЕТАРИНАР, НЭГЭДЭГТЫ!

45-дахи жэлээ гарана.

БУРЯАД ҮНЭН

...ПСС-эй Буряадай обкомой, Буряадай АССР-эй Верховно Соведэй, Министрнүүдэй Соведэй орган

№ 171 (11769) | 1968 оной июлиин 23, вторник | Сэн 2 мүнгэн

КПСС-эй ЦК-гай ПЛЕНУМЭЙ ШИИДХЭБЭРИНҮҮД НЭГЭН ДУУГААР ҺАЙШААГДАБА

ОБЛАСТНОЙ ПАРТИЙНА ЭДЭБХИТЭДЭЙ СУГЛААН

Областной партийна эдэбхитэдэй суглаан һаяхан Улаан-Үдэдэ болоо. «КПСС-эй ЦК-гай июлиин (1968 оной) Пленумэй дүнгүүд тухай» асуудалаар элидхэлые партиин Буряадай обкомой секретарь К. М. Продайвода хэһэн байна.

Суглаанда хабаадаһан хүнүүд үгэ хэлэхэдээ, улас хоорондын политика тушаа, социализмые бэхижүүлхэ, дэлхэйн социалис хани барисаата оронуудые нэгэдхэн жагсааха тушаа КПСС-эй ЦК-гай Политбюрогой баримталдаг политическэ хараа шугамые, бодото ажал ябуулгые нэгэн дуугаар һайшаагаа.

Областной партийна организаци, республикын бүхы ажалшад КПСС-эй генеральна хараа шугамые бүрин һайшааха зуураа, партиин, арадай нэгэдэл саг үргэлжэ бэхижүүлхэ, манай партиин Ленинскэ ЦК-е тойрон бүри нягтаар жагсаха юм гэжэ баталан абаһан резолюци доторынь хэлэгдэнэ.

* * *

КАБАНСК. (**Телефоноор абтаба**).

Үсэгэлдэр Кабанскын аймагай партийна эдэбхитэдэй суглаан болоо. КПСС-эй ЦК-гай июлиин (1968 оной) Пленумэй дүнгүүд тухай элидхэл КПСС-эй Буряадай обкомой секретарь Назар Ермилович Медведев хэбэ.

Суглаан дээрэ үгэ хэлэгшэд аха дүү партинуудай ба социалис оронуудай хоорондохи хани барисаа бэхижүүлхэ талаар КПСС-эй Центральна Комитедэй ба Советскэ правительствын оролдолгые нэгэн дуугаар һайшааба.

Партийна эдэбхитэдэй суглаанда хабаадагшад КПСС-эй ЦК-гай ээлжээтэ Пленумэй шиидхэбэрине бүрин һайшааһан резолюци нэгэн дуугаар баталан абаа.

ГУСИНООЗЕРСК. (**Телефоноор абтаба**).

КПСС-эй ЦК-гай июлиин (1968 оной) Пленумэй дүнгүүд тухай элидхэл КПСС-эй Сэлэнгын райкомой нэгэдэхи секретарь нүхэр В. Б. Базаров районойнгоо партийна эдэбхитэдэй суглаан дээрэ хэбэ. Партийна эдэбхитэдэй суглаанда хабаадагшадай нэрэһээ үгэ хэлэгшэд — Ленинэй нэрэмжэтэ колхозой партийна организациин секретарь нүхэр А. А. Бамбаров, Галуута-Нуурай шахтын парткомой секретарь нүхэр П. Р. Медведев болон бусад социалис оронуудай хоорондохи хани барисаа хамтаараа бэхижүүлжэ, аха дүүгэй туһаламжа хүргэлсэхэ тухай хэлээ.

«Бидэнэр, Сэлэнгын районно партийна организациин түлөөлэгшэд, КПСС-эй ЦК-гай июлиин (1968 оной) Пленумэй шиидхэбэринүүдые гүн зүрхэнһөө һайшаанабди» — гэжэ партийна эдэбхитэдэй суглаан дээрэ абтаһан резолюци соо хэлэгдэнэ.

УЛААН-ҮДЫН СОВЕТСКЭ РАЙОН

Коммунис партиингаа Центральна Комитедэй һая үнгэрһэн Пленумэй дүнгүүд тухай элидхэл партийна эдэбхитэдэй суглаан дээрэ КПСС-эй обкомой секретарь Константин Матвеевич Продайвода хэбэ.

— Чехословакидахи түгшүүрилтэ байдалые арад зоной дайсад, империалис үзэл бодолтой элдэбын этэгээдүүд зонхилно. Теэд Чехословакиин хүдэлмэришэн анги, Коммунис парти хороо дайсадай һэдэлгые бута сохижо, урагшаа дабшаха, — гэжэ Улаан-Үдын «Электромашина» заводой инженер-экономист Н. М. Ларина хэлэбэ. Тэрэнние Улаан-Үдын шэлэй заводой машинист В. Е. Петров халуунаар дэмжэнэ.

Советскэ районой коммунистнууд түрэл партиингаа ЦК-гай ээлжээтэ Пленумэй шиидхэбэринүүдые һайшааһан резолюци абаа.

УЛААН-ҮДЫН ЖЕЛЕЗНОДОРОЖНО РАЙОН

Районой партийна эдэбхитэдэй суглаан дээрэ КПСС-эй ЦК-гай июлиин Пленумэй дүнгүүд тухай КПСС-эй Железнодорожно райкомой нэгэдэхи секретарь нүхэр Л. В. Антоновагай элидхэл ехэ анхаралтайгаар шагнагдаба. Элидхэлые зүбшэн хэлсэлгэдэ олон хүн хабаадажа, коммунис болон хүдэлмэришэнэй партинуудай хоорондохи хани барисаа, нүхэсэлые улам бэхижүүлхэ хэрэгтэ Варшавада болоһон Уулзалгын гүнзэгы удхатай байһаниие онсолон тэмдэглээ.

Районой коммунистнууд КПСС-эй ЦК-гай Пленумэй шиидхэбэринүүдые ажал хэрэгэйнгээ хүтэлбэрилхы программа болгон абаһан, мүн нэгэн дуугаар һайшааһан резолюци баталан абаа.

АЖАЛАЙ ИЛАЛТАНУУД ТУХАЙ ТОО

1968 оной түрүүшын хахад жэл соо СССР-эй арадай ажахые хүгжөөхэ Гүрэнэй түсэбэй дүүргэлтын дүнгүүд

...жэлэй түсэбые бэлзорһоонь ...дүүргэхын түлөө социалис му... ...үргэнөөр дэлгэрүүлэн, Совет... ...Союзай ажалшад түрүүшын ха... ...жэл соо нийтын үйлэдбэри саа... ...нь дээшэлүүлжэ, арад зоной ...л һуудал улам һайжаруулжа ...ба гэзд СССР-эй Центральна ...тическэ управлениин мэдээ... ...соо хэлэгдэнэ. Үнгэрһэн хахад ...эр табан жэлэй түрүүшын ха... ...үүрэбэ. Энэ үе соо табан жэлэй ...ри амжалтатайгаар дүүргэгдэ... ...байна. Арадай ажахые хүгжөөл... ...гол показательнуудаар—про... ...ленна үйлэдбэриин хэмжээгээр, ...портаар ашаа шэрэлгээр, хүн ...й бодото олзо доходоор, рознич... ...удалдаа наймаагаар — түсэбтэ ...абаринууд уридшалан дүүргэг... ...байгаа.

...наймаалагдаха продукциин хэм... ...эй ба гол шухала эд хэрэгсэлэй ...н түсэбүүд үлүүлэн дүүргэгдэн... Нёдондо жэлэй энэ үеынхитэй ...бэл, промышленна үйлэдбэриин ...та 9 процент болоо.

...мышленностиин гол шухала ...нуужд продукци үйлэдбэрил... ...дээшэлүүлээ: электроэнергетикэ ...процент, түлишын промышлен... —5 процент, хара ба үнгэтэ ...урги—7 процент, химическэ ...техимическэ промышленность ...процент, машина бүтээлгэ ба ...л болбосоруулга—12 процент, ...бэлэдхэлэй, модо болбосоруул... ...ба целлюлозно-саарһанай про... ...нность—5 процент, барилгын ...алнуудай промышленность— ...цент, хүнгэн промышленность ...роцент, эдээ хоолой промыш... ...сть—7 процент, промышленна ...циин нийтэ хэмжээнһээ куль... ...ажаһуудалай ба ажахын хэ... ...й эд бараа үйлэдбэрилгэ—14 ...тээр ургаа.

...эблэлгын ба экономическэ ур... ...лгын шэнэ гуримда промыш... ...предприятинуудые оруулха ...эри түрүүшын хахад жэл соо ...калһөөр байгаа. Элдэб һалба... ...6 мянган предприяти шэнэ гу... ...нэмэжэ оруулагдаа. Хамта дээ... ...промышленна 13 мянган пред... ...и шэнэ гуримаар хүдэлөө. Тэ... ...приятинууд промышленна бү... ...одукциин хахадые үйлэдбэрил... ...лзо доходой 60 процентые ...а байба. Шэнэ гуримаар ...жа эхилһэн предприятинууд ...шын хахад жэлэй дээшэлүү... ...эн түсэбүүдые үлүүлэн дүүр... ...үүраа, олзо доход оруулха ...баряа 3 процентээр баһал ...ээ.

...ромышленна нийтэсоюзна ба со... ...республиканска бүхы министер... ...нууд хахад жэлэйнгээ түсэб ...һэн, үлүүлэн дүүргэжэ шадаа. ...бүхы республиканууд про... ...нна продукци гаргаха талаар ...жэлэйнгээ түсэб сүм дүүргэ... ...үн гол шухала эд хэрэгсэлэй ...шье ехэнхи түсэбөө дүүргээ.

...68 оной түрүүшын хахад жэл ...рон доторнай электроэнерги— ...миллиард киловатт-час, нефть— ...миллион тонно, газ—85,1 мил... ...кубометр, нүүрһэн—296 мил... ...тонно, шэрэм—39,2 миллион ..., булад—52,9 миллион тонно, ...ральна үтэгжүүлгэ (условно ...шээр)—21,7 миллион тонно, ...масса ба синтетическэ дабирхай ...24 мянган тонно, химическэ ута... —275 мянган тонно, түмэр отол... ...анонгууд—98,6 мянган хэһэг, ...р, автоматизациин ба тоо бо... ...н техникын хэрэгсэлнүүд — ... миллион түхэригэй, автомобиль ...8 мянган хэһэг, трактор—209 ...н хэһэг, бүдүүд: пүмаажан бүд ...27, ноохон бүд—286, үлһан бүд ...3, торгон—468 миллион дүр... ...н метр, оёмол хубсаһан—6,5 ...ард түхэригэй, трикотажна до... ...хубсаһан—410 миллион хэһэг, ...тажна гадар хубсаһан—146 миллион хэһэг, арһан гутал—297 миллион паар, мяхан (колхозуудай-хигүйгөөр промышленна предприятинуудай үйлэдбэридэ тушааһан)—3 миллион тонно, загаһа барилга ба далайн продуктнуудые абалга—3,6 миллион тонно, бүтээгдэһэн часууд—17,7 миллион хэһэг, радиоприемник ба радиоло—3,4 миллион хэһэг, телевизор—2,7 миллион хэһэг, холодильник—1532 мянган хэһэг, мебель—1,2 миллиард түхэригэй.

Нёдондо жэлэй түрүүшын хахадтай жэшэбэл, иимэ хэмжээтэйгээр ехээр үйлэдбэрилэгдөө: электроэнерги—23 миллиард киловатт-час, нефть—12 миллион тонно шахуу, газ—6,5 миллиард кубометр, шэрэм—2,5 миллион тонно, булад—2,3 миллион тонно, минеральна үтэгжүүлгэ—1,9 миллион тонно, автомобиль—32 мянган хэһэг, трактор—10,4 мянган хэһэг.

Арадай үргэн хэрэглэлэй эд бараа үйлэдбэрилгэ иимээр дээшэлээ. Бүхы түхэлэй бүдүүл—159 миллион дүрбэлжэн метр, трикотажна тодор ба гадар хубсаһан—27 миллион хэһэг, оёмол хубсаһан—770 миллион түхэригэй, арһан гутал—18 миллион паар, мяхан—130 тонно, колбасна зүйлнүүд—49 мянган тонно, малай тоһон ба бусад сагаан эдээ һүн дээрэ оруулжа тоолобол—1 миллион тонно, ургамалай тоһон—135 мянган тонно, консервэ—282 миллион баанха, радиоприёмник ба радиоло—229 мянган хэһэг, телевизор—300 мянган хэһэг шахуу, холодильник—253 мянган хэһэг, хубсаһа угаадаг машина—235 мянган хэһэг, мебель—100 миллион түхэригһөө дээшэ.

Предприятинуудай хүдэлмэриин технико-экономическа показателиин талаар үрэ дүн нилээд һайжараа. Нёдондоной энэ үеынхитэй жэшэбэл, промышленность дээрэ ажалай бүтээсэ 5,7 процентээр дээшэлээ, тэрэ тоодо шэнэ гуримда оруулагдаһан предприятинуудайхи 6,3 процент.

Промышленна предприятинуудай тогтооһон продукциин өөрынь үные хямдаруулха түсэб үлүүлэн дүүргэгдээ. Арадай ажахын талаар, мүн промышленностиин талаар олзо доход оруулха түсэб бүхы дээрээ үлүүлэн дүүргэгдэбэ. Нёдондоной түрүүшын хахад жэлтэй сасуулбал, арадай ажахын талаар олзо доходой оршо сасуулагдамал сэнгээр 17 процентээр ургаа, тиихэдэ промышленностиин талаар—18 процент болоо.

Бүхы гол показательнуудай талаар түсэбүүд амжалтатайгаар дүүргэгдэбэшье, бүхы предприятинууд продукцияа худалдаха ба арьбалалта хэхэ даалгабаринуудаа дүүргэжэ шадаагүй гэжэ СССР-эй ЦСУ-гай мэдээсэл соо хэлэгдэнэ. Зарим нефтепродуктнуудай, переменнэ тогой электродвигательнүүдые, металлургическа түхеэрэлгэ, кузнечно-прессовэ машина, нэхэлгын станок, хүдөө ажахын зарим машинануудые ба бусад хэрэгсэл үйлэдбэрилхэ талаар хахад жэлэй түсэб дүүргэгдэнгүй үлөө. Ашаглагдажа байһан предприятинуудай үйлэдбэриин хүсэн дүүрэнээр хэрэглэгдэнэгүй. Һүүлэй жэлнүүдтэ ашаглалгада оруулагдаһан промышленна зарим предприяти болон цехүүд нүүрһэ, шэрэм, булад, прокат, клинкер, шифер, целлюлозо, саарһан ба бусад продукци үйлэдбэрилхэ талаар проектээр хараалагдаһан хүсэндөө үшөө хүргэгдөөгүй.

Энэ жэлдэ колхоз, совхозууд хабарай тарилга эмхитэйгээр үнгэргөө. Ороохото ургамалнуудые тариха түсэб үлүүлэн дүүргэгдээ.

1968 ондо таригдаһан хүдөө ажахын ургамалнуудай талмай бүхы түрэлэй ажахынуудта 206,7 миллион гектар боложо, нёдондо жэлэй хэмжээндэ байгаа. Тиигэбэшье ороохото ургамалнуудай тарилгын талмай 1,4 миллион гектарһаа дээшэлээ. Уһалагдадаг газар дээрэ рис тарилга 25 мянган гектараар ехэ болоо.

Малай ашаг шэмые дээшэлүүлһэнэй ашаар колхоз, совхозуудта мал ажалай продуктнуудые абалга дээшэлһэн байна. Мал ажалай продуктнуудай үйлэдбэриин дээшэлһэн дээрэһээ гүрэндэ худалдалга ехэ болоо. 1968 оной түрүүшын хахадта бүхы ажахынуудһаа мал ажалай продукт худалдан абалга иимэ байба: мал ба шубуун амидын шэгнүүрээр—5,9 миллион тонно (1967 оной түрүүшын хахад жэлэйхиһээ 8 процентээр ехэ), һүн—21,6 миллион тонно (ургалтань 5 процент), үндэгэн—8,9 миллиард хэһэг (ургалтань 6 процент), мал ажалай продуктнуудые худалдан абаха хахад жэлэй түсэб горитойгоор үлүүлэн дүүргэгдээ.

Хүдөө ажахын үйлэдбэриие саашадань техническэ талаар хангалта үргэлжэлһэн байна.

Бүхы түрэлэй транспортаар ашаа шэрэхэ хахад жэлэй түсэб дүүргэгдээ. 1967 оной түрүүшын хахад жэлтэй сасуулбал, энэ жэлэй түрүүшын хахадта түмэр замаар ашаа шэрэлгэ 7 процент, бултанда хэрэглэгдэдэг уһан замаар—8 процент, бултанай хэрэглэмжын автомобильна транспортаар—4 процент, нефть зөөдэг транспортаар ашаа зөөлгэ 18 процентээр дээшэлээ.

Далайн транспортаар ашаа зөөлгэ нёдондо жэлэй түрүүшын хахадайхиһаа 15 процентээр ехэ болоо.

Агаарай замаар ашаа зөөхэ нийтэ түсэб үлүүлэн дүүргэгдээ. Түс транспортаар пассажирнуудые зөөлгэ 13 процент дээшэлээ.

Гүрэнэй централизованно капитальна һомололгоор ашаглалгада шэнээр үгтэһэн гол фонднуудай хэмжээн 9,9 миллиард түхэриг боложо, нёдондоной түрүүшын хахад жэлэйхиһээ 5 процентээр ургаба. Гүрэнэй централизованно капитальна һомололго 18,9 миллиард түхэриг байһан гэхэ гү, али нёдондоной түрүүшын хахадайхиһаа 5 процентээр дээшээ болоо. Капитальна һомололгын хахад жэлэй түсэбэй дүүргэлтэ 94 процент, хабсаралга-барилгын түсэб 97 процент дүүргэгдээ. Гол фонднууд болон үйлэдбэриин хүсэнүүдые ашаглалгада үгэхэ түсэбүүд олохон министерство болон ведомствэнүүдээр дүүргэгдээгүй гэжэ СССР-эй ЦСУ-гай мэдээсэл соо хэлэгдэнэ.

Барилга дээрэ ажалай бүтээсэ 6 процентээр дээшэлээ. Подрядна аргаар ажалладаг зарим нэгэн организацинуудай олзо доход 10 процентээр ургаба. Энэ үе соо барилга-хабсаралгын хүдэлмэринүүдэй өөрынь үнэ 0,3 процентээр хямдаранхай. Гэбэшье барилга дээрэ түрүүшын хахад жэл соо олзо доход оруулха ба хүдэлмэриинь өөрынь үные хямдаруулха даалгабари дүүргэгдээгүй үлөө.

Арадай ажахыда ажаллажа байдаг хүдэлмэришэд болон алба хаагшадай тоо хахад жэл соо дунда зэргээр 83,7 миллион хүн боложо, нёдондо жэлэй түрүүшын хахадайхитай сасуулбал, 2,8 миллион хүнөөр олошороо. Хахад жэлэй һүүл багта хүдэлмэриин табан үдэртэй, амаралтын хоёр үдэртэй неделидэ оруулагдаха ёһотой 65 миллион хүнһөө 55 миллион шахуу хүдэлмэришэд болон алба хаагшад оруулагдаба.

Совет арадай байдал һуудалые саашадань һайжаруулха талаар хэмжээнүүд тухай КПСС-эй ЦК-гай 1967 оной сентябриин Пленумэй тогтоолтой зохилдуулан, байгша оной январиин 1-һээ арадай ажахын бүхы һалбаринуудай хүдэлмэришэд болон алба хаагшадай эгээл бага салин хүлһэнэй хэмжээн дээшэлүүлэгдэһэн байна. Зарим категориин хүдэлмэрилэгшэдэй салин хүлһэн ба тарифна түлөөһэн дээшэлүүлэгдээ. Алас-Дурна зүгэй ба оронойнай европейскэ хубиин хойто зүгтэхи арадай ажахын хэдэ хэдэн предприяти, организацинуудай хүдэлмэришэд болон алба хаагшадай салин хүлһэндэ урдань байгаагүй коэффициент (нэмэлтэ түлөөһэн) тогтоогдоо. Холын хойто зүгэй, тэрээнтэй эдляар тоологдоһон хизаарнуудай районуудта ажалладаг хүнүүдтэ үгтэһэн хүнгэлэлтэнүүд үргэдхэгдөө. Урдань 12 үдэрэй амаралтатай байдаг хүдэлмэришэд болон алба хаагшадай амаралта хүдэлмэриин 15 үдэр хүрэтэр һунаагданхай. Һара соо 61 түхэригһөө 81 түхэриг хүрэтэр салин хүлһэнһөө налог даралгын хэмжээн дунда зэргээр 25 процентээр доошолуулагдаба.

Ажалшадые пенсеэр хангаха хэрэг һайжаруулагдаа.

Найман жэлһээ дээшэ таһалгаряагүй ажаллажа ябаһан хүдэлмэришэд болон алба хаагшадай саг зуураар үбшэлхэдэ хүргэгдэдэг туһаламжань салингайнь 100 процент болгогдоо. Тиихэдэ табаһаа найман жэл хүрэтэр ажалай стажтай хүнүүдтэ үгтэхэ туһаламжа салин хүлһэнэйнь 80 процент хүрэтэр дээшэлүүлэгдээ.

Нёдондо жэлэй энэ үеынхитэй жэшэбэл, хүдэлмэришэд болон алба хаагшадай һарын дунда зэргын салин хүлһэн 8 процентээр ургажа, 108 түхэриг болоо. Колхознигуудай ажалай түлөөһэн 9 процентээр дээшэлбэ. Хүн зоной мүнгэн олзо доходые 1967 оной түрүүшын хахад жэлэйхитэй жэшэхэдэ, 10,4 процент дээгүүр болоно. Оронойнай хүн зон нийтын фонднуудай ашаар 26,6 миллиард түхэригэй элдэб түлөөһэн ба хүнгэлэлтэдэ хүртөө. Энэчь нёдондоной тэрэ үеынхиһөө 9 процентээр дээгүүр болоно.

Жэлэй түрүүшын хахад соо гүрэнэй болон кооперативна худалдаа наймаагаар 63 миллиард түхэригэй эд бараан худалдагдажа, сасуулагдамал сэнгээр абахада 9,3 процент ургаһан болоно. Розничнo худалдаа наймаанай хахад жэлэй түсэбэй дүүргэлтэ 102 процент хүрэһэя байна.

Советскэ Союзай гадаадын худалдаа наймаан түрүүшын хахад жэл соо 8,3 миллиард түхэриг боложо, 9 процентээр дээшэлээ.

Гүрэнэй ба байра барилгын кооперациин мүнгэ зөөреэр түрүүшын хахад жэл соо байрын 22 миллион дүрбэлжэн метр талмайтай 500 мянган квартиратай гэрнүүд баригдаһан гээшэ. Тэрээнһээ гадуур колхозууд болон хүдэлмэришэд, алба хаагшад ба колхознигуудай хубиин зөөри, мүн гүрэнэй урьһаламжын туһаламжатайгаар тон олон гэрнүүд баригдаһан байна.

Хүн зоной ажаһуудалай эрилтын хангалтые нёдондоной түрүүшын хахадайхитай жэшэбэл, 16 процентээр дээшэлээ, тэрэ тоодо хүдөө нютагуудта—23 процент.

Тэрэшэлэн арадай гэгээрэл, эрдэм наука ба соёл культурын саашанхи хүгжэлтэдэ амжалтанууд туйлагдаа.

Хүн зондо медицинскэ туһаламжа хүргэхэ хүдэлмэри һайжаруулагдаа.

1968 оной июлиин 1-дэ Советскэ Союзай хүн зоной тоо 238 миллион шахуу болоо.

(ТАСС).

НЭГЭ ҺАНАЛТАЙГААР ДЭМЖЭНЭ

АЛМА-АТА. (ТАСС). Казахай ССР-эй Верховно Соведэй заседанинуудай зал соо июлиин 19-дэ республикын эмхинүүдэй партийна эдэбхитэдэй суглаан болоо. КПСС-эй ЦК-гай июлиин Пленумэй дүнгүүд зүбшэн хэлсэгдэбэ.

Суглаанда хабаадагшад үгэ хэлэхэдээ, КПСС-эй ЦК-гай июлиин Пленумэй тогтоолые хүсэд бүрин һайшаагаад, социалис оронуудай коммунис болон хүдэлмэришэнэй партинуудай делегацинуудай Варшавадахи уулзалгын дүнгүүдые үндэрөөр сэгнэбэ.

* *

ВИЛЬНЮС. (ТАСС). Июлиин 19-дэ эндэ болоһон партийна эдэбхитэдэй суглаан КПСС-эй ЦК-гай июлиин (1968 он) Пленумэй тогтоолые нэгэн һаналтайгаар дэмжэбэ. Пленумэй дүнгүүд тухайда КПСС-эй ЦК-гай гэшүүн, Литвагай КП-гэй ЦК-гай Нэгэдэхи секретарь **А. Ю. Снечкус** элидхэл хээ.

Республикын хайшашадай конкурсһоо репортаж

ЧЕМПИОНУУД ДАХИНАА ШАЛГАРАА

Мүнөө жэл республикын трактористнуудай конкурс түрүүшынхеэ болоһон байна. Харин хайшашадай иимэ конкурс заншалта болонхой. Республикымнай эрхим хайшашад 1962 онһоо эхилжэ жэл бүри Ивалгада сугларжа, хоорондоо үнэн сэхээр, ана-мана мүрысэнэ. Эдэ жэлнүүд соо олон рекорднууд табигданхай. Эхэнэр хайшашад эрэшүүлһээ дутуугүй хониной нооһо хайшалдаг байһанаа эдэ конкурснууд дээрэ лаблаһан байна. Энэниие Анаагай совхозой хайшашан Галина Доржиевагай рекорд гэршэлнэ. Тэрэ 1963 ондо долоон час соо 135 хониной нооһо хайшалжа, республикын рекорд тогтооһон юм. Энэ рекордые мүнөө болотор хэншье сохёогүй байһаар. Эрэшүүл хэды түргөөр нооһо хайшалдаг болобошье, энэ рекордые абажа шадаагүй.

Хайшашадай иимэ конкурснуудай тон ехэ удха шанартай байһан тухай энэ жэлэй конкурс нээлгэ дээрэ республикын хүдөө ажахын министрэй орлогшо Г. П. Тюменцев тэмдэглээ.

— Бидэ хониной нооһо түргөөр хайшалха арга үргэнөөр нэбтэрүүлхэ зорилготойбди. Республикамнай хонин ажалтай. Ажахынуудта мүнөөдөө хамта дээрээ 1,5 миллион хонин тоологдоно. Ойрын табан жэл соо хонидоймнай тоо толгой 2 миллион хүрэхэ. Бидэ мүнөө бүхы доходойнгоо 35—36 процентые гансал хонин ажалһаа абанабди. Хониной нооһоной ехэ үнэтэй байһаниинь мэдээжэ. Иимэл дээрэһээнь нооһо хайшалалгые түргэн болзор соо үнгэргэхэ болонобди. Хайшашадай ажалай бүтээсэ дээшэлүүлхэдэ энэ зорилго бэелүүлэгдэдэг байха. Нооһо түргэн аргаар хайшалдаг болоходо ажалай бүтээсэ 3—5 дахин дээшэлнэ,—гэжэ министрэй орлогшо хэлэбэ.

Һүүлшын жэлнүүдтэ үнгэргэгдэһэн конкурснууд урдахи жэлнүүдэйхиһээ илгаатай болонхой. Урдань хайшашад миил хоорондоо мүрысэдэг байгаа. Харин мүнөө хайшашад команда болон мүрысэнэ. Командануудь эхэнэрнүүдэй, эрэшүүлэй бололожо хубаарна. Команда бүхэниинь 3 хайшашадһаа бүридэнэ.

Һүүлэй жэлнүүдтэ республикымнай эрхим хайшашад Россин Федерациин, бүхэсоюзна конкурснуудта хабаадажа шадаагүй. Юуб гэхэдэ, оронойнай центральна областьнуудта хонидой нооһон манай эндэхиһээ холо эртэ хайшалагдадаг байна бшуу.

Конкурсдо хабаадаһан хайшашад нооһо түргөөр хайшалхынгаа гадуур, хониной нооһо һайнаар, арһыень эсхэнгүй хайшалжа мүрысэнэ.

Үдэрэй 12 саг. Үнгэрһэн жэлэй чемпионууд байһан Сэсэг Базарова (Ивалгын туршалга-үйлэдбэриин ажахы), Бальжинима Гаржилов (Эрхирэгэй совхоз) мүрысөөнэй туг үргэнэд. Удаань мүрысөөнэй ахалагша судья конкурсдо хабаадагшадта жээрэб тараана. Тэдэнэр хамта түрбэн тур боложо мүрысэнэ.

Нэгэдэхи турта сугларгшадай анхарал Сэсэг Базарова татаба. Тэрэ түрүүшынгээ хониной нооһо 3 минута соо хайшалба. Харин хоёрдохи хонинойнгоо нооһо 4 минута 2 секунда соо хайшалбашье, гурбадахи, дүрбэдэхи хонидойнгоо нооһо бүри түргэнөөр хайшаалжа, илан гараба.

Эрэшүүл сооһоо Сэсэг Базаровагай нүхэр Бимба Базаров нэгэдэхи турта түрүүлбэ.

Харин гурбадахи турта үнгэрһэн жэлэй чемпион Бальжинима Гаржилов, Анатолий Вамбуев (Сэлэнгын совхоз) хоёр ана-мана мүрысэбэд. Энэ мүрысөөндэ нүхэр Вамбуев илаа. Тэрэ нэгэ хониной нооһо 2 минута 54 секунда соо хайшалаа. Энэнь долоон час соо 141 хониной нооһо хайшалһантай адли. Иигэжэ тэрэ республикын шэнэ рекорд тогтообо. Зүгөөр Анатолий Вамбуев нооһо муу шанартайгаар хайшалжа, түрүү һуурида гаража шадабагүй.

Эхэнэрнүүдэй дунда Сэсэг Базарова республикын чемпион боложо, чемпионой улаан лентэ болон мүнгэн шанда хүртэбэ. Тэрэ 87,1 балл сэгнэлтэ абаа. Үдын совхозой хайшашан Мария Жамьянова 84,2 балл абажа, хоёрдохи һуурида гараба. Эрэшүүлэй дундаһаа Бальжинима Гаржилов илажа, чемпион хэбээрээ үлөө. Тэрэ 93,5 балл сэгнэлтэ абаһан байна. Тэрэнһээ 1,4 баллаар гээгдэһэн Бимба Базаров хоёрдохи һуурида гараа.

Эхэнэрнүүд сооһоо Үдын совхозой хайшашадай команда илажа, ВЛКСМ-эй обкомой дамжуулгын кубогта хүртөө. Харин эрэшүүл сооһоо Эрхирэгэй совхозой команда шалгараа.

А. РЫЖКОВ.

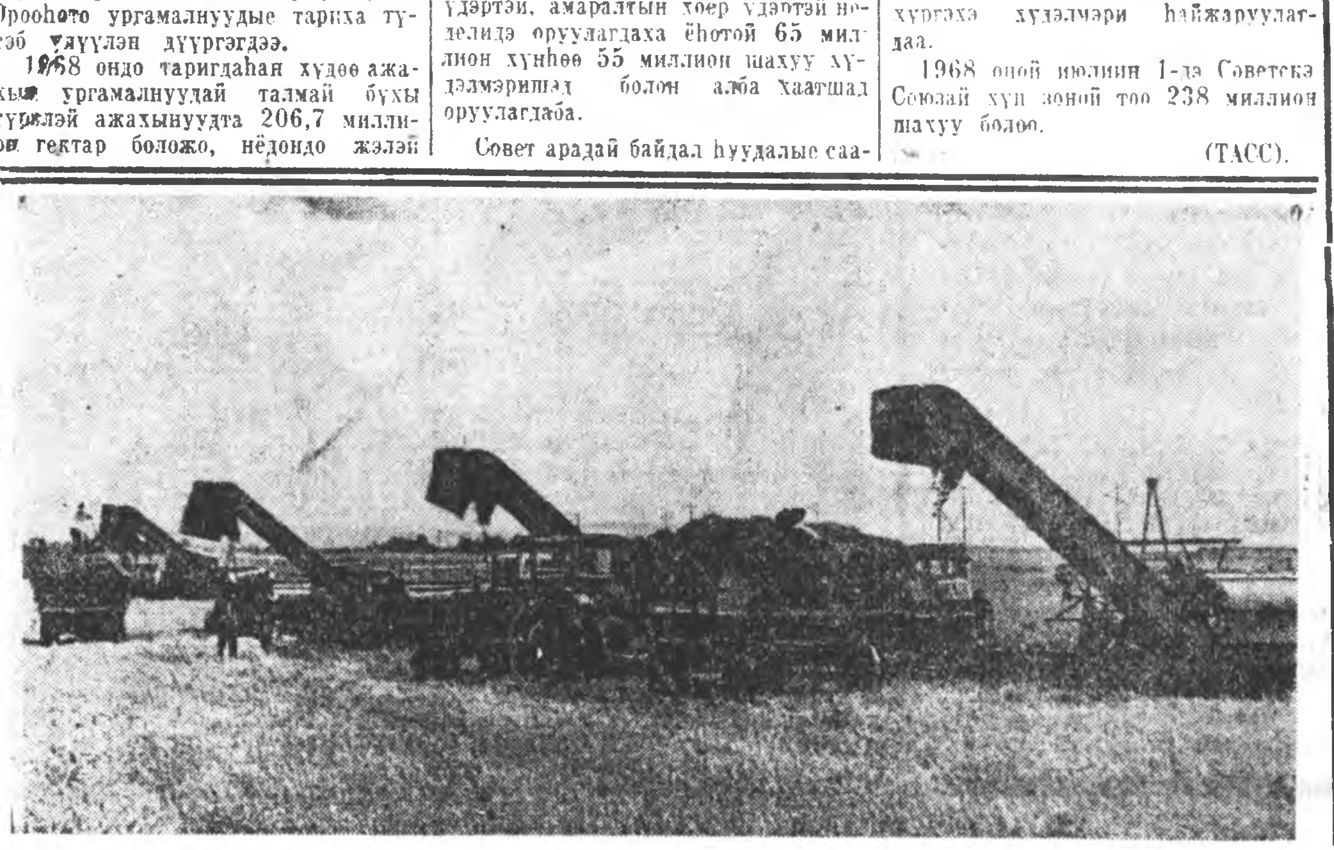
ЗУРАГ ДЭЭРЭ: конкурсдо илагшад (зүүн гарһаа) Бимба Базаров, Мария Жамьянова, Сэсэг Базарова, Бальжинима Гаржилов.

Э. ЛАПИНАЙ фото.

Үндэр дээдэ шагнал

Совет литература хүгжөөхэ хэрэгтэ онсо ехэ габьяатай байһанайнь, олониитын дунда үрэ ехэтэй хүдэлмэри ябуулдагайнь түлөө, дала наһатай болоһонтойнь дашарамдуулан, уран зохёолшо Леонид Сергеевич **Соболевто** СССР-эй Верховно Соведэй Президиум **Социалис Ажалай Геройн** нэрэ зэргэ олгоод, **Ленинэй орден, «Хадуур, балта»** гэжэ алтан медаль барюулха гэбэ.

(ТАСС).

О

...банскын аймагай Шергинэй совхозойхид июлиин 9-һөө ...н силос даражa эхилэнхэй. ...үдэрнүүдтэ сэсэглэжэ эхилһэн ...ик ургамал 7 комбайнер ха... ... Арбаад трактор, машина... ... комбайнһаа ногоон тэжээл ... Һаалиин фермэнүүдэй ха... ...дахи яама соо силосэй һуури ...н бодоно. Июлиин 20-ной дүн... ... түс совхозой нэгэдэхи отделе... ...хид 150 гектар донник хада... ...878 тонно шэмэтэ тэжээл бэл...

...УРАГ ДЭЭРЭ: Шергинскэ ...хозой түрүү комбайнернууд ...Г. Фролов, В. Р. Подкорытов, ...М. Кобылкин гэгшэдэй агрега... ...д донник хадана.

Н. ДАМБАЕВАЙ фото.

КПСС-эй райкомһоо мэдээсэнэ

МАЛШАДАЙ ҮҮСХЭЛ ДЭМЖЭГДЭЭ

Зунай үедэ үхэр мал бэлшээн таргалуулха зорилго Ахын аймагай малшад урдаа табинхай. Манай малшад Яруунын аймагай Нарһатын совхозой малшадай гаргаһан «100 үдэртэ—100 килограмм» гэһэн үүсхэлые халуунаар дэмжэбэ. Тиигэжэ «Коммунизм» колхозой мал адуулагшад зунай бэлшээридэ гарахынгаа урда тээ зорилгоёо тодорхойлоо юм. Тэндэ мал адуулагшад партиин гэшүүд М. Л. Актинов, Х. Х. Мунконов болон бусад үгэ хэлэжэ, холын бэлшээрие зүбөөр ашаглаха, адууһа малаа һайнаар харууһалха гэһэн үүсхэл гаргаа һэн. Тинхэ зуураа зунай һарануудта үхэрэй толгой бүрие 80—90 килограммаар нэмээхэ гэһэн уялга абаа.

Энэ үүсхэлыень КПСС-эй райкомой бюро заседани дээрээ хаража үзэһэн, һайшааһан байна. Энэ үүсхэлые олоной хэрэг болгохын тулада партийна организацинууд болон артельнүүдэй правленинүүдые малшадай дунда эмхидхэлэй, ойлгууламжын хүдэлмэри үргэнөөр ябуулхыень уялгалһан тогтоол абаһан байна.

Мүнөө үедэ Ленинэй нэрэмжэтэ, «50 лет Октября», «Улаан Аха» колхозуудай малшад «Коммунизм» колхозойхидой үүсхэл халуунаар дэмжэжэ, дээшэлүүлэгдэһэн социалис уялгануудые абанхай.

ПАРТОРГАНИЗАЦИ ТООСОБО

КПСС-эй райкомой ээлжээтэ бюро Ленинэй нэрэмжэтэ колхозой партийна организациин колхознигуудай дунда ниитэ политическэ хүдэлмэрие хэр зэргээр ябуулдаг байһыень хаража үзөөд, таарамжатай тогтоол баталан абаа.

Энэ хүдэлмэриин һайн талын хажуугаар дутуу дунданууд бии гэжэ бюрогой тогтоол соо заагдана. Жэшээлхэдэ, социалис мүрысөө эмхидхэлгэдэ дутуунууд ушарна. Хэн юунэй түлөө мүрысэнэб гэжэ малшадта ойлгуулагдабашье һаа, социалис мүрысөөнэйнь гурим мүнөө болотороо зохёогдоогүй байха юм. Мүн мүрысөөнэй дүнгүүд саг соогоо согсологдожо, олоной хэлсээндэ табигданагүй.

Малшадта һонирхолтой наада, зүжэг харуулха хүдэлмэридэ анхарал хандуулагданагүй. Түс ажахын уран һайханай самодеятельностиин бүлгэмэйхид аймагай харалга дээрэ түрүү һуурида гараһан юм. Харин артелиингаа гэшүүдтэ концерт табидаггүйнь гайхалтай.

Энэ хүдэлмэридэ бии байгаа дутуу дундануудые элирүүлээд, партийна эхин организацие (секретарь нүхэр Биданов) энэ хэрэгээ һайжаруулха талаар дары хэмжээ абахыень уялгалаа.

ПАРТИИН ЗЭРГЭДЭ— ТҮРҮҮ МАЛШАД

«Улаан Аха» колхозой түрүү һаалишад, комсомолой гэшүүд Софья Гармаева, Мария Самбаева, хонишон Ирина Соётова гэгшэдые КПСС-эй райкомой бюро КПСС-эй гэшүүндэ кандидадуудаар абаба.

Эдэ нүхэд шударгы бэрхэ ажалаараа колхоз, аймаг доторое мэдээжэ болоһон, жэл бүхэндэ социалис уялгануудаа хододоо үлүүлэн дүүргэдэг юм.

Табан жэлэй гурбадахи жэлэй зунай үеын туршада харууһалжа байдаг үнеэн бүхэнһөө 400—500 килограмм һү һааха хүсэлэнтэй.

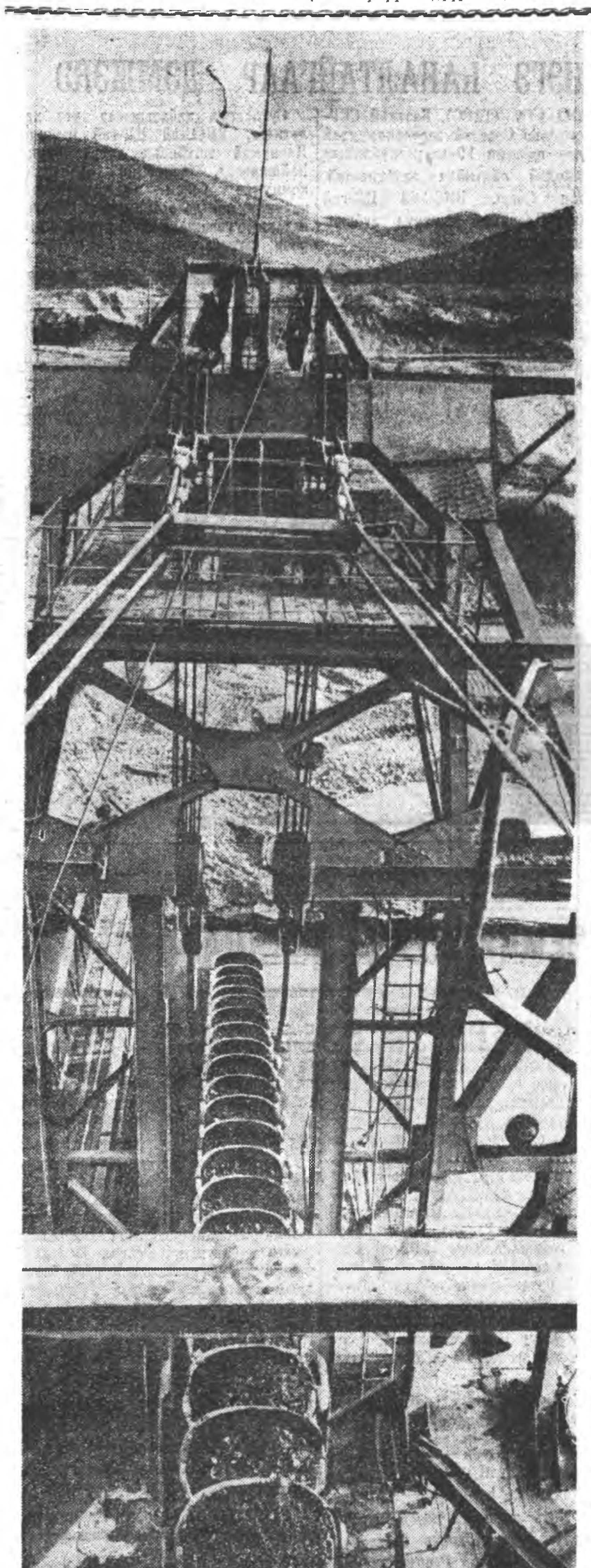
— Манай Нюрганай фермын һаалишад зунай һү һаалиин үедэ (4 һара соо) жэлэйнгээ түсэбэй ехэнхиинь дүүргэхэ зорилго урдаа табина. Энэ зорилго дүүрэн бэелүүлэгдэхэ гэжэ этигэнэбди,— гээд М. Самбаева бюро дээрэ мэдүүлбэ.

ТЭЖЭЭЛ БЭЛЭДХЭЛ— БУЛТАНАЙ ХЭРЭГ

Аймаг дотор ниитын адууһа малда тэжээл элбэгээр бэлэдхэхэ хэрэгтэ ехэ анхарал хандуулагдана. КПСС-эй райкомой бюро, аймагай Советэй гүйсэдком набшаһата тэжээл болон витаминаар баян үбһэ элбэгээр бэлдэхэ зорилго тодорхойлһон тогтоол баталан абаа. Энэ хүдэлмэридэ тосхоной алба хаагшадые олоор хабаадуулха хэмжээн хараалагдана. Эмхи зургаан бүхэндэ түсхайта даабари үгтөө. Набшаһата тэжээл суглуулгын түсэб хадаа үбһэ сабшалгада жэгдэрэн орохо үе болотор (июлиин 20) дүүргэгдэхэ зэргэтэй юм. Байгша һарын 6—7-һоо энэ хүдэлмэри үргэлжэдөө эхилэнхэй.

В. ГАЛСАНОВ,
аймагай газетын редактор.

Магаданска областиин Теньхинскэ «Курчатовский» гэһэн алтанай приискдэ алта малталга ехэ һайнаар ябажа байна. Энэ предприятиин коллектив табан жэлэй түсэбые болзорһоонь урид дүүргэхын түлөө дэлгэрһэн социалис мүрысөөндэ оролсоод, амжалтатайгаар хүдэлжэ байнхай. Эдэнэр үдэр бүриингөө даабарие амжалтатайгаар дүүргэнэ. Үнгэрһэн жэлдэ энэ коллектив түсэбөө 103 процент дүүргээ һэн.

ЗУРАГ ДЭЭРЭ: алта малталга.
ТАСС-ай фото.

ПАРТИЙНА АЖАБАЙДАЛ

КОМСОМОЛОЙ КАДРНУУДТА—ХАЛУУН АНХАРА[...]

Ленинскэ комсомолой ажал ябуулгада КПСС-эй XXIII съезд үндэр сэгнэлтэ үгөө һэн. Коммунис байгуулалтын асари ехэ зорилго, тэрэнэй амжалтатайгаар хүсэндөө хүрэлгэ залуу үетэнэй хэрэг үйлэһөө, тэдэнэй дайшалхы эдэбхи үүсхэлһээ дулдыдаха байһаниинь элитэ. Урдаа табигдаһан зорилгоёо эрхимээр бэелүүлхын түлөө тон харюусалгатайгаар бэедээ даажа абаһыень залуушуулай зоригжол түгэс ажал ябуулгань элирхэйлэн харуулна.

Манай аймагай колхоз, совхозуудай, промышленна предприятинуудай, барилгын болон эмхи зургаануудай комсомолшууд ба залуушуулай энэ тэмсэлдэ оруулжа байгаа хубитань дээрэ хэлэгдэһэн тобшололнуудые батадхан гэршэлнэ. Тиигээдшье залуу үетэнэй ажал хэрэг лэ тэдэнэй хүдэлмэриин шиидхэхы зорилго байха ёһотой бшуу. Аймагай коммунистнар залуушуулай хүмүүжэл ба болбосоролойнь хэмжээе имагтал бүтээһэн ажалаарнь сэгнэдэг гээшэ.

Гэхэтэй хамта комсомолшууд болон залуушуулые хүтэлбэрилхэ, хүдэлмэриень зүбөөр эмхидхэхэ хэрэг хадаа партийна организацинуудай урдаа хараха зүйлынь мүн болоно. Тиимэһээ КПСС-эй райком һүүлэй хэдэн жэлэй туршада районно комсомольско организацие партийна талаар хүтэлбэрилгые эрид һайжаруулха асуудалда анхаралаа үлэмжэ ехээр хандуулдаг болоо. Комсомолой ударидагшадые шэлэн олохо, ВЛКСМ-эй эхин организацинууд доторхи партийна хүсые бэхижүүлхэ хэрэг түбхын түрүүндэ шиидхэхэ шухала байгаа.

Оймороой совхозой комсомольско организаци урдань мүртэй юумэ хэдэггүй, бэеэ харуулдаггүй һэн. Партийна организацишье секретарьтайл байгаа һаа, хэрэг бүтэхэ бэзэ гэһэншүүгээр һанаагаа амаруулдаг бэлэй. Таарамжатай, шуумар бэрхэ комсоргтой болохые оролдодоггүй байгаа. Имэ байдалтай партиин райкомой саашадаа эбсэхэ аргань һалаа. Комсомолой организацие толгойлогшоор залуу коммунистые һунгахыень дурадхаа. Тиигэжэ гурбан жэлэй саада тээ совхозой комсомолшууд тоосоото, һунгалтынгаа суглаан дээрэ өөрынгөө секретаряар залуу коммунист Владимир Левинние һунгаһан юм.

Имэ шиидхэбэри абаһандаа бидэ алдуу хээгүйбди. Залуу коммунистын комсомолой организацие толгойлжо эхилһэнһээ хойшо совхозой залуушуулай байдал эли бодо һайжаржа, эдэбхи үүсхэлынь хүгжэжэ захалаа һэн. Энээниие бариматлхын тулада нэгэ жэшээ энэ организациин ажал ябуулгаһаа харуулая.

Ажахы жэлһээ жэлдэ үбһөө ядалдадаг байгаа. Нёдондо үбһэндэ оролгын урда тээ ВЛКСМ-эй комитет тэжээл бэлэдхэлгын үедэ бэелүүлхэ хэмжээ ябуулгануудые хараалаад, совхозой партком ба дирекцидэ түсхай дурадхалтайгаар хандаба. Тэдэ хэмжээ ябуулганууд доторнь үбһэ хуряалгын комсомол-залуушуулай табан звено байгуулха, тэрэ хүсөөр найма мянган центнер үбһэ сабшажа абаха гэжэ тодорхойлогдонхой байгаа һэн. Энээндэнь, сэхыень хэлэхэдэ, һэжэглэхэшье хүнүүд тиихэдэ байгаа һааб даа.

Совхозой залуушуул хэлэһэндээ хүрөө. Ажахын абаһан бүхы 16 мянган центнер үбһэнэйнь 10 мянгые комсомолшууд сабшажа һурилөө ха юм. Харин тиихэдэ залуушуулай хүсэн бэшэдтээ орходоо хоёр дахин бага байһан. Мүнөө Оймороой совхозой комсомольско организаци аймаг соогоо һайнаар хүдэлдэг гэжэ тоологдодог.

Үшөө нэгэ жэшээ. Тимлюгэй цементын заводой комсомолой организаци баһал муугаар хүдэлдэг гэжэ тоотой байгаа. Оймороойхидой жэшээгээр эндэхи комсоргоор залуу коммунист Фёдор Салхадиновые һунгаһан юм. Салхадинов өөрөө тиимэ үгэ хүүр үсөөнтэй, хүнүүдтэй ниилэсэгүй, хитүү зантай хүн һэн. «Залуушуулые хүтэлбэрилжэ бираха юм гү даа» гэһэн асуудал баһал гараа һэн. Имэ һэжэг мүн лэ үндэһэгүй байшоо. Миил һара үнгэрөөд байхада заводой комсомольско организациин хүдэлмэри халуунаар амисажа эхилээ.

Каменск тосхон томо юм. Эндэ залуушуул яһала олон. Гэбэшье энэ ургажа ябаа үетэнэй дунда хүмүүжүүлхы, соёл гэгээрэлэй шэнжэтэй хүдэлмэри ёһоор ябуулагдадаггүй һэн. Физкультура ба спортые хэрэглэхэшье хүн үнэндөө үгы байгаа. Тиимэһээнь зарим залуушуул сүлөө сагаа архи уулгаар һамааруулдаг шахуу һэн. Тэрэнһээ боложо хүдэлмэриһөө гээгдэхэ, аараг ябадал гаргаха, ажалай журам али болохоор эбдэхэ ушарнууд үзэгдэжэл байдаг бшуу.

Имагтал шэнэ комсоргын үүсхэлээр тосхоной партийна болон комсомольско организацинууд хүсэеэ нэгэдхэжэ, физкультура ба спортые дэлгэрүүлхэ асуудал секретарьнарай совет дээрэ зүбшэн хэлсээ, түсхай харaa тодорхойлогдоо бэлэй. Энэ хүдэлмэрие өөрөө Федор Салхадинов ударидажа ороо. Али олон бэрхэшээлнүүдые зоримгойгоор дабажа, зориһондоо хүрэжэ байна. Мүнөө эндэ футболистнуудай «Цементник» гэжэ команда республика дотороо түрүү һууринуудай нэгые эзэлхэ эрхэтэй болоо. Гадна Каменскын залуушуул дурасхаалта хүшөөнүүдые бодхоолгодо, тосхоноо болбосон түхэлтэй болгохо хүдэлмэридэ эдэбхитэйгээр хабаадана. Ажалыньшье эршэ хүсэ оронхой.

Эдэ хоёр жэшээ юу харуулнаб гэхэдэ, комсомолой организацинуудай хүдэлмэри мэргэжэл шадабаритай, эдэбхитэй хүтэлбэрилэгшэһөө эшэ үндэһэтэй гэжэ ойлгогдоно. Зүгөөр тэрэ хүтэлбэрилэгшэнь коммунист хүн байбал, буришье һаа удхатай болоно. Ушар имэһээ партиин райком, парткомууд комсомольско организацинуудай секретарьнараар бэрхэ хүбүүд, басагадые, шадаа һаа залуу коммунистнарые табиха гэжэ оролдоно. Энэ оролдолго зүб байһанаа бодото хэрэгээр харюулна.

Партийна организациин урдаа хараха нэгэ шухала юумэнь гэхэдэ, залуу үетэниие түрүү үзэл бодолтойгоор, марксизм-ленинизмын сургаалаар оюун сэдьхэлээ зэбсэглэнгээр хүмүүжүүлхэ зорилго болоно. Комсомолой политическэ һуралсал эмхидхэлгэдэ партийна организациин хамһалсаха гээшэ гол хэрэг болоно. Тиимэһээ һуралсал эрхилдэг пропагандистнараар коммунистнарые олоор табиха гэжэ оролдогдоно. Үнгэрһэн һуралсалай жэлдэ 32 пропагандистнарай 12-нь партиин гэшүүд байһан юм. Харин ерэхэ жэлдэ коммунист-пропагандистнарай тоое 70 процентдэ хүргэхэ гэһэн хүсэлэн бии.

Ниитын али бүхы хүдэлмэри комсомол үетэнэй ябуулхадань аха ёһоной туһаламжа, дэмжэлгэ угаа хэрэгтэй. Аха нүхэдэй һургаал заабари, тэдэнэй жэшээтэ үйлэ хэрэгүүд ажал ябуулгынь саашанхи зорилгые тодорхойлжо үгэхэ байна ха юм. Тиихэлээрэ комсомолой хүдэлмэридэ залуу коммунистнарые олоор хабаадуулха, урдань комсомолой эдэбхитэй ажал ябуулагша, мүнөөнэй наһажаал коммунистнарһаа һургаал абаха гээшэ партийна хүтэлбэридэхи гол зүйлынь болоно гэжэ бодото байдал гэршэлнэ.

Комсомолой организацинуудые партийна талаар хүтэлбэрилгые улам һайжаруулха, илангаяа тэдэниие бэрхэ кадрнуудаар бэхижүүлхэ, комсомолой байдалай түлөө партийна организацинуудай харюусалга дээшэлүүлхэ зорилгоор комсомолой асуудал партиин райкомой пленум ба бюро дээрэ, партийна суглаануул дээрэ ходо зүбшэн хэлсэгдэжэ байдаг болоо. Имэ хэмжээнүүд аша туһатайшье байна. Районно партийна конференци дээрэ делегадуудай оруулһан дурадхал болон ажаглалтануудые хүсэндэнь хүргэхэ хүсэлэнтэйгөөр КПСС-эй райком ВЛКСМ-эй райкомтой сугтаа 1968 ондо комсомолой кадрнуудай дунда ябуулха хүдэлмэриин түсэб табинхай.

Комсомолой кадрнуудые бэхижүүлхэ, партийна хүтэлбэри[...] руулха талаар манай аймагта[...] юумэн хэгдэжэ байнхай. Тии[...] дутуу дунда юумэнүүд баһал [...] Зарим партком болон партийна[...] организацинууд комсомолой ор[...]ганизацинуудай ажал ябуулга[...] харалаа ёһоор табинагүй, бол[...] һаламжа үзүүлнэгүй. Залуу[...] залуу мэргэжэлтэдтэ албан [...]гоор хандадаг ажахын, пред[...]нуудай хүтэлбэрилэгшэдшье [...] хаяа ядахагүй. Имэ ушарну[...] луушуулай ажабайдалда, аж[...] дэлмэридэнь, саашадаа хүм[...] ябадалдань һаад тойбо уша[...] муугаар нүлөөлнэ бшуу. Ни[...] дутагдалнууд Кабанскын со[...] Тимлюгэй шиферэй заводой [...]на организацинуудай хүдэл[...] бии.

Мүнөө манай алдарта ко[...] 50 жэлэйнгээ ойе угтажа, эр[...]ригтойгоор бэлдэжэ байна. [...] һайнлэрөө амжалта түгэсөөр [...]шье байха. 4300 гаран гэш[...] бүридэһэн 82 эхин организ[...] Кабанскын комсомольско орга[...] ойн баярай урда тээхи мүры[...] эдэбхитэйгээр оролсонхой, [...] хубитые горитойгоор оруулха [...] 4300 комсомолшууд! Энэ ехэ [...] гээшэ. Районно партийна орг[...]циин дайшалхы халааниинь [...] халаанаа хүтэлбэрилхэ, ехэ [...] зоригжуулха нангин уялга[...] Энэл зорилгоор Кабанскын ра[...] партийна организаци анх[...]онсо хандуулхые хүсэнэ.

М. ЖАРНИК[...]
КПСС-эй Кабанскын райко[...]
эмхидхэлэй таһагые даа[...]

ЗАГАҺАШАДАЙ АМЖАЛТА

Байгал далайн мүльһэн үни унабашье, аали намдуу байгаагүй. Үдэр бүри шахуу хүсэтэ һалхи шуурган эшхэржэ, тэндэхи загаһашадта нилээдгүй тодхор ушаруулаа юм.

Далай дээрэхи сагай уларилай хэды таарамжагүй байбашье, республикымнай загаһа олзоборилгын ажахынууд загаһа барижа гүрэндэ тушааха хахад жэлэйнгээ түсэбые үлүүлэн дүүргэжэ, ехэхэн амжалта түйлаа. Эндэ Баргажанай аймагай «Байкалец» колхозой загаһашадай амжалта онсолон тэмдэглэхээр. Юуб гэхэдэ, ажахын загаһашад байгша оной хоёрдохи кварталда түсэбэй ёһоор гүрэндөө 670 центнер загаһа барижа тушааха даабаритай аад, аяар 1070 центнер загаһа тушаажа, хараалагдаһан түсэб, даабаряа 160 процент дүүргээ. Мүн тиихэдэ Кабанскын аймагай «Прибайкалец» колхозой загаһашад хахад жэлэйнгээ түсэбые 130 процент дүүргэжэ, хоёрдохи һуури эзэлһэн байна.

Зунай сагта загаһа ехээр барижа тушаахын, мүн абаһан социалис уялгаяа саг болзортонь дүүргэхын түлөө загаһашад бүхы хүсэ шадалаа элсүүлэн ажалланад.

В. ДОРЖИЕВ.

ЗАЛУУШУУЛ ШАЛГАРНА

РЕПОРТАЖ

НОГООН ТУЖА гэжэ газарта байрладаг хонидой отарын үбэлжөөнэй уужам дал хотон соо залгуулан табигдаһан ута столой хажууда хэдэн хүбүүд, басагад гартаа электро-хайшануудые баринхай, толгойгоо үргэхэ забдагүй, ехэл тухашаран хүдэлнэд. «Комсомолшууд болон залуушуул! Нооһо хайшалалгаяа богони болзорто һайн шанартайгаар үнгэргэхын түлөө социалис мүрысөөндэ оролсоё!» гэһэн уряа лозунг эли газарта үлгөөтэй байна. Электро-хайшануудай таһалгаряагүй шэнхинээн ажалай халуун үеын ябажа байһаниие гэршэлнэ.

Энэмнай Хяагтын совхозой Мөөрөөшын отделениин хонидой нооһо хайшалхаар эмхидхэгдэһэн комсомол-залуушуулай бригадын ажалай нэгэ үдэр мүн. Наратай сэлмэг үдэрнүүдые һамбаашалан, залуушуул нооһо хайшалалгын эхилһэнһээ хойшо габшагай түргөөр хүдэлжэ, үндэр бүтээсэ түйлана. Тиин һүүлэй дүнгөөр отделениин 8 мянгаад хонидой 6000 гараниинь хиргагдаад байба.

— Залуушуул гээшэмнай зоригжон ажаллабал, юушье тэдхээхэгүй, бүтээжэрхихэ улад ха юм,—гэжэ парткомой секретарь Данзан Будажапович Очиров залуу хайшалагшадые магтан хөөрэнэ.

Энэ үдэр совхозой нооһо хайшалалгын 4 агрегадуудай дунда дэлгэрһэн социалис мүрысөөнэй дүн гаргагдаа. Түрүү һуури эзэлһэн Мөөрөөшын комсомол-залуушуулай агрегадайхидта дамжуулгын улаан тугхан 40 түхэриг мүнгэн шантайгаар барюулагдаба. Удаань хайшалагшад үдын хоол бариһанай һүүлээр ажалдаа гараба. Мүнөө һая бэлшээриһээ асарагдаһан Базар Рабдановай һүрэгэй түрүүшын арбаад түлгэ хонид удаа дараа нэхы «дэгэлһээ» сүлөөрөөд лэ, хүл хүнгэдэһэн янзаар һүрэг тээшээ, һэбшээтэй тала руу шамданад.

— Хонид тэбээржэ, нооһониинь һайн хөөрөө. Шэрэлдэжэ һуушахаһаань урид хайшалжа үрдихын тулада манайхин яаража байнабди,— гээд нооһо илгажа байһан Николай Дашипилов хэлэнэ.

Эндэ нээрээшье хүн бүхэн шамдана. Хайшалагшадай мүрысөөндэ совхоз дотороо эрхимлэжэ, мүнгэн шанда хүртэһэн Янжима Цыбиктаровагай шадамар түргөөр хүдэлхые харахада урматайл байна. Үдэр бүри хори-гушаад хони хайшалдаг Бүүбэй Цырендондопова хоёрдохи һуури эзэлжэ ябана. Тэрэ үдэрэй даабариин ёһоор 24 хонидые хайшалха аад, хахад үдэрһөө үлүүтэйхэн хугасаада хорёод гараниие хиргаад байна. Тэрээхэндэ комсомол басаган Дора Шидеевагай нэгэ хэдыхэн минутын туршада удаадахи хониёо хиргажа дүүргэмсээрнь хамһалсажа байһан һурагша хүбүүд нүгөө хониие хүтэлэн асараад, урдань хэбтүүлжэ үгэнэ. Тиин дахин лэ электро-хайша таршаганажа, хөөбэри сагаан нооһон хумиржа эхилнэ. Эгээл шухала гэхэдэ, нооһон жэгдэ доохонуур хайшалагдана. Тиимэһээл түрүү хайшалагшадай хуряаһан «сагаан алтан» эрхим шанартайда сэгнэгдэнэ бшуу. Нооһоной жэгдээр, таһар отологдонгүйгөөр хайшалагдажа байһанда хонишодшье урмашана. Эрхим шанартайгаар абтаһан элбэг нооһон хадаа ажахын үнэтэй баялиг ха юм. Түсэбэй ёһоор хонин бүриһөө 2,6 килограмм нооһо хайшалха түсэбтэй хонишод Борис Бадмацыренов, Бадмажаб Тугульдуров, Жамба Доржитаров гэгшэдэй отарын толгой бүриһөө 2,8—3,1 килограмм нооһо хайшалаа.

Нооһоёо гээлтэ хоролтогүйгөөр хуряаха эрилтэ хүн бүхэнэй урда табигдана. Энэ жэлдэ түрүүшынхеэ гартаа электро-хайша бариһан һурагшад комсомолшууд Дулма Дылыкова, Цырен Ринчинов, Петр Абидуев гэгшэд үдэр бүри 15—20 хонидой нооһо һайн шанартайгаар хайшална. Хиргагдаһан нооһон таһар удар татагдангүй, аятайханаар эбхэгдээд лэ шэгнүүртэй ендэр дээрэ абаашагдажа, классировщик Николай Дашипиловай тодорхойломжо хэһэнэй һүүлээр шэгнэгдээд, тоо бүридхэгшын данса дээрэ тэмдэглэгдэнэ. Хайшалагшадай сагые алмахын тулада хонидые асаржа, нооһо зөөжэ байхаар хэдэн һурагшад томилогдонхой. Эдэнэр уялгаяа һайнаар дүүргэнэ.

Үнгэ, шанараараа илгагдаһан нооһон түсхай оньһото пресс дотор багсалагдана. Отделениин комсомолой эхин организациин секретарь Михаил Батомункуев түрүүтэй комсомолшууд Даша-Нима Батомункуев, Василий Ванчиков гэгшэд энэ[...]лаа бушуу түргөөр хэжэ [...] Үлһан бүдөөр бүреэһэлэгдэн, [...] уягдаһан, түс түстаа 100 кило[...] шэгнүүртэй багсанууд ябтал[...] бигданхай. Гүрэндэ тушаагда[...]һон! Үглөө мүнөөгүй аймагай [...] хэлэй конторын түлөөлэгшэ [...] энэ бэлдэгдэһэн нооһыень т[...] абаха, Улаан-Үдэ ашаалжа [...]хань.

— Манай отделени 148 це[...] нооһо худалдаха түсэбтэй. Эн[...]рилгодоо хүрэхэмнай ха,—гэж[...] хилэгшэ Гомбо Дашиевич Д[...] хөөрэнэ.

Мүнөө Мөөрөөшын отделени[...]нидой нооһо хайшалалга совх[...]тороо эгээл түрүүлэн дүүргэ[...] байна. Энэнь комсомол-залуу[...] агрегадайхидай оролдосото а[...] ашаар түйлагдана. Залуу хай[...]шад үнэтэ сагаа гээхэгүйн т[...] гэртээ ошонгүйгөөр майха[...] байрлан ажаллана бшуу. 24 [...]ро-хайшатан түс агрегат дээрэ [...] үдэрнүүдтэ 400 хүрэтэр [...] хиргагдадаг байба. Хайшал[...]дай ажалые таһалдуулхагүйн т[...] комсомол басаган Зина Аю[...] тогтоогдоһон саг соонь үдэртэ [...] дахин халуун эдеэ бэлдэнэ, [...]нуудые хурсадан заһагша Ни[...] Дылгировшье уялгаяа һа[...] дүүргэнэ.

Ойрын 2—3 үдэрэй хуга[...] залуу хайшалагшадай бригада [...] табигдаһан зорилгоёо сүм д[...]хэнь. Зүгөөр Хяагтын совхозой[...]рагнай адагай. Хилганатын от[...]нинүүдтэ нооһо хайшалалга [...] удаанаар ябуулагдана. Энээн[...]лөжо совхозой 26 мянган хон[...] хахадынь лэ хиргагдаад байна. [...]даа барихал шалтагааниинь—хэ[...] үсөөдэнэ... Тэд мөөрөөшынхид[...] шээгээр ажалаа эмхидхэхээ, ха[...]лагшадые бүридхэхээ һанаб?

Д. ДУГАРО[...]
манай корр[...]

Хяагтын аймаг.

ТҮСЭБӨӨ ХОДО ҮЛҮҮЛЭН...

Хүн зоной ажаһуудал жэл бүри улам һайжаржа, худалдаанай эд бараанай эрьесын нилээд хүгжэһэниинь мэдээжэ. Эгээл тиимэһээ худалдан абагшадайнгаа эрилтэнүүые саг болзор соонь гүйсэд дүүрэнээр хангахын түлөө Буркоопсоюзай хүдэлмэришэд яһала оролдосотойгоор ажаллана. Юуб гэхэдэ, жэлэй түрүүшын хахадта хүдөө тосхонуудайнгаа ажалшадта аяар 70 миллион 830 мянган түхэригэй эдеэ хоол болон бусад эд бараа худалдажа, хараалагдаһан түсэб даабаряа 5 миллион түхэригөөр үлүүлээ.

Эндэ Тарбагатайн, Хойто-Байгалай райпотребсоюзай, хүдөө тосхонуудай магазинуудай хүдэлмэришэд яһала ехэ хубитаяа оруулаа.

Үбһэ хуряалгын үедэ үбһэшэдые эд бараагаар хангахын түлөө 100 гаран автолавка ябуулагдаха байна.

Д. КОЛМАКОВ,
манай штатнабэшэ корр.

ЦЕХЭЙ ТҮРҮҮШҮҮЛ

Табан жэлэй түсэбые болзорһоонь урид дүүргэхын түлөө дэлгэрһэн социалис мүрысөөндэ оролсоһон Ленинэй ордендо локомотив-вагон заһабарилгын заводой коллектив мүнөө амжалтатайгаар ажаллана. Заводой цехүүдэй дундаһаа дизельнэ [...] компрессорнүүдые заһабарилха талаар дүй [...]шэлөөр баян Алексей Александрович Павлючен[...] бригада эрхим шанартай продукци гаргана. ЗУ[...] ДЭЭРЭ: бригадир А. А. Павлюченко, слесарь Э. Фукалов.

В. ХОМУТНИКОВАЙ фото.

Улаан-Үдын «Электромашина» заводто хүдэлжэ эхилһээр Людмила Колмогорова тиимэшье үни болоогүй. Арбадахи класс дүүргэһэнэйнгээ һүүлээр энэ заводой электромеханическа цехтэ хүдэлхөөэ ерээ һэн. Мүнөө тэрэ эндэ хоёрдохи жэлээ ажаллана. Энэ үнгэрһэн хугасаада Людмила обмотчицын мэргэжэл тон һайнаар шудалжа шадаа. Тэрэ мүнөө һара бүринигөө нормо 110—115 процент дүүргэнэ. Людмила сүлөөтэй сагтаа олониитын хүдэлмэридэ эдэбхитэйгээр хабаадалсадаг.

ЗУРАГ ДЭЭРЭ: Л. Колмогорова.

С. ЦЫДЫПОВЭЙ фото.

ХОЛЫН КУЛЬТБАЗАДА

Хамар дабаанай хормойгоор һасэ хайлдаһан мододой хоорондуур машинамнай ондого-сондого харайна. Хуһата шугы, буртаг шэрэнгишье дайралдана. Машинымнай мотоор бүхы хүсэ шадалаараа уухилна хэбэртэй. Хамар-Дабаанай харгыгаар ябахада үнэхөөрөөшье гайтай даа. Нэгэ дабааень гаталан гарахадаш, үшөө саанань бүри эгсэ дабаан. Залуураа шангаар баряад, хёрхоор хараад ябахаһаа ондоо арга байдаггүй.

Эгээл һүүлшын дабаае уруудан оробобди. Эгсэ, үндэр гээшэнь—хүнэй тархи эрьемээр. Холын бэлшээриин культбазада хүрэтэрөө үшөө хорёод минута тухай ябахабди.

Зуун модоной зай одоошье ахигдажа, холын бэлшээриин малшадта хүрэжэ ерэбэбди. «ГАЗ-69» машинаемнай ажалша бэрхэ хүнүүд тэрэ дары тойрон зогсожо, маанадһаа шэнэ һонин юумэ дуулаха хүсэлтэйгөө мэдүүлбэ. Орон доторой, дэлхэй дээрэхи үйлэ хэрэгүүдһээ гадна, республика болон аймагай һонинууд малшадые һонирхуулба. Хамар-дабаанай бар хүбшын тунгда үнинэй һууриншаһан, һаяшаг иишэ зөөжэ ерэһэн хүнүүдтэй хөөрэлдэхэдэ һонин юм.

Жэшээнь, Ториин совхозһоо К. А. Филиппов, А. С. Морозов, П. И. Зайцев, П. И. Стряпунин, Оёорой совхозһоо Сыжит Тарбаев, Иван Павлов гэгшэд эндэ үнинэй малшадаар хүдэлнэ. Хүбшын тунга бэлшээридэ анхан түрүүшынхеэ малшанаар хүдэлхөө ерэһэн Александр Татарников, Виктор Очиров, Иван Колмаков гэгшэдтэй хөөрэлдэхэдэ аятай зохид, ажал хэрэгээ яһала һайса мэдэнэ гээшэ.

— Аймагаймнай хонишод, һаалишад ямар амжалтатай ябанаб? Һүнэйнь һаам мэдэхээр дээшэлээ ёһотой. Тунга ногооной шэмэ шүүһэн хүсэтэй бшуу!

— Хура бороотой зун боложо байна. Таряа ногоомнай ургаха бэшэ гү даа!

— Байза, «Сэлэнгэ» командамнай хэр зэргэ нааданаб? Түрүүшээр эрхимлэжэ ябаһан аад, һүүлэй үедэ бирагүйгөөр наадана ха.

Ажалша бэрхэ хүнүүдые һонирхуулаагүй асуудал үсөөн байгаа бэлэй. Нарһатын (Яруна). Эрхирэгэй (Загарай) совхозуудай, Улаан-Үдын аймагай Кировэй нэрэмжэтэ колхозой малшад болон һаалишадай гаргаһан һайн һайхан үүсхэл тухай хөөрэлдөөн гарашаба. Тиихэдэ Зэдын аймагай Борьёогой совхозой, XX партсъездын нэрэмжэтэ колхозой һаалишад, малшад мүн баһа үүсхэл гаргаһан юм. Эдэбхи үүсхэл гаргаһан түрүү малшадһаа дутангүй хүдэлхэбди гэжэ холын бэлшээриин малшад найдуулба.

— Номуудые асараа гүт?—гэжэ Ленинэй нэрэмжэтэ колхозой адуушан Гаврил Елисеев энтэ асууба. —«И один в поле воин» гэжэ роман үни хада уншаха хүсэлтэй аад, мүнөө болотор олоногүйб.

— Хожом ерэхэдээ асархабди,— гэжэ Т. Ф. Павлова ойлгуулна.— Бидэ мүнөө таанадта нэгэ заахан нүүдэл библиотечкэ асараабди. Табяад ном бии. Яһала хурсаар бэшэгдэһэн зохёолнууд байха. Тэрэ библиотечкыетнай Виктор Очировта даалгажа үгөөбди. Гансашье «Коммунизм» колхозойнгоо адуун һүрэгые һайса харахагүй, харин библиотекээ наринаар барижа ябаха аабза. Дахин ерэхэдээ тад ондоо номуудые асаржа үгэхэбди.

— Юундэ автолавка ерээгүйб? Һарын эхин, һүүл багта эльгээхэбди гэжэ найдуулаа һэм шуу. Олонхи зомнай сай, дабһа, хилээмэшьегүй болоод байна. Мяха, талха, элдэбын консервэ, хатаалгаһан һү асараашье хада үлүү болохогүй һэн,—гэжэ Осор Пахеевич гомдобо.

Үнинэй адуушанаар хүдэлдэг Осор Пахеевич Чойдонов ехэ зүб асуудал табяа. Теэд юундэ автолавкань хаһа сагтаа ерэдэггүй юм? Холын бэлшээридэ байһан малшадые. һаалишадые хангаха хэрэгтэ хайхарамжагүйгөөр хандаһанһаа болоо, автолавкань ерэхээ болёо юм гү?

Ара-Ториин, Харгантын бэлшээридэ найма мянгаһаа үлүүтэй ниитын мал ябана. Тэдэниие зуу гаран хүн харууһална. Колхоз болон совхозойнгоо экономикые улам бэхижүүлхын тула тэдэнэр зунай үедэ гэр бүлэтэйгөө хахасаха, малай хойноһоо ябаха баатай болоно бшуу. Малшадай үсэд нэтэрүүгээр хүдэлһэнһөө болоо, Ара-Ториин. Харгантын, Химнын болон Таглейн бэлшээридэ ябаһан мал мэдэхээр тэбээржэ, хоног бүхэндэ нэгэ килограмм шэгнүүрээ нэмэнэ.

Энэ жэлэй апрель һарада аймгүйсэдкомой суглаан болоо, 880 гектар бэлшээриие һөөг бургааһанһаа сэбэрлэхэ, 106 тонно дабһа абаашаха, гадна культбаза, магазин, бани гэхэ мэтые барижа дүүргэхэ. харгы заһаха гэһэн тусхай шиидхэбэри абаһан байха.

Муунь гэхэдэ, аймгүйсэдкомой шиидхэбэри мүнөө болотор бэелүүлэгдээгүй байһаар. Тиимэ һэн тула малшадай олонхинь үмхиржэ һалашаһан, үзэмжэгүй гэртэ байрлана. Илангаяа муу байдалда Оёорой совхозой, «Мир» колхозой малшад оронхой. Гэртэхинтэйгээ сугтаа ухибүүдынь байдаг юм ха. Нэгэшье гэртэ радио байхагүй.

Культбазань ямар бэ? Сонхонуудайнь шэл тэһэршэнхэй, шаланьзадалагданхай. Культбазада ерэхын тула хүнүүд нилээд зобохо юм. Харгынь заһагдаагүй зандаа. Хүүгэнь мүн баһа заһагдаагүй. Голой уламаар гарахын тула машина тухэн хоёр часай туршада шабар соо зууралдаха баатай болоно.

Малшадтай хөөрэлдэхэ үедэмнай Петропавловкын соёлой байшангай агитбригадынхид культбазыень эмхи гуримтай болгожо, лозунг. фотомонтаж болон плакадуудые ханаарнь үлгэжэрхибэ.

Үдэшын 8 час. Петропавловкын соёлой байшангай директор А. С. Мамаев малшадые концерт харахыень уриба. Агитбригадын эдэбхитэй гэшүүд Анатолий Якимов. Анатолий Федосеев, Анна Фролова. Любовь Филиппова гэгшэдэй гүйсэдхэһэн мэдээжэ совет композиторнуудай дуу. хатарнууд бултаниие һонирхуулба. Шог ёгто үгүүлэлнүүдые уран гоёор уншахадань. малшад эзэлүүдгүй энеэлдээ бэлэй. Һүүлээрнь «Два года над пропастью». «Я солдат, мама» гэһэн уран һайханай фильмүүдые харабад.

Гансашье агитбригадынхид холын бэлшээритэ газараар аяншалдаггүй, харин колхоз болон совхозуудай, мүн аймагай хүтэлбэрилхы түшаалтан саг үргэлжэ малшадые эрьежэ, ажал хэрэгээрнь, һуудал байдалаарнь һонирходог һаа, ехэ зүбтэй байха һэн ха.

С. ПАВЛОВ.

Зэдын аймаг.

МУХАР-ШЭБЭРЭЙ ҺОНИН

НАБШАҺАТА ТЭЖЭЭЛ БЭЛДЭНЭ

Аймагай колхоз, совхозуудта [...]этэй набшаһата тэжээл бэлдэл[...] түлэг дундаа. Һүүлшын үнгэр[...] недели соо аймаг дотор бү[...]дөө гурба мянга гаран цент[...], тэрэ тоодо 750 центнер ху[...] набша намаа бэлдэгдээ. «Родина», «Забайкалец», Ленинэй нэрэмжэтэ колхозуудта энэ [...]дэлмэри эмхитэйгээр ябуулагдана. Жэшээлбэл, хара-шэбэрэй[...] үнгэрһэн недели соо табан [...] гаран центнер шэмэтэ тэжээл [...]дэжэ үрдинхэй.

ТҮРҮҮШҮҮЛДЭ—ШАН

[...]айгша оной июнь һарада һү[...], гүрэндэ худалдалгаар ай[...] ажахынуудай һаалиин [...]рэнүүдэй дунда дэлгэрһэн [...]рысөөнэй дүнгые партиин [...]комой бюро, аймсоведэй гүй[...]ком согсолон гаргаба.

Нёдондо жэлэй энэ үеынхиһөө [...] һаалияа 6,4 процентээр, ху[...]далгаа 19,2 процентээр дээ[...]үүлжэ, гүрэндэ һү худалдаха [...]гаа һарынгаа түсэбые 108 [...]центээр дүүргэһэн «Путь Ленина» колхоздо (түрүүлэгшэнь [...] И. Федотов, парторганизациин [...]кретарь Г. И. Иванов, һаалиин [...]ртые даагша П. Е. Кобылкин) [...]С-эй райкомой болон ажалшадай депутадуудай аймагай Со[...]дэй гүйсэдхэхэ комитедэй дамжуулгын Улаан туг 50 түхэриг[...]гэн шантайгаар барюулагдаа. [...]юнь һарада үнеэн бүриһөө [...] килограмм һү һааһан [...]вангард» совхозой Алташын[...]агай һаалиин гүүртэдэ (гүүр[...]е даагша Д. Д. Дымбрылов) [...]тиин райкомой, аймсоведэй [...]сэдкомой дамжуулгын Улаан [...] 35 түхэриг мүнгэн шантай[...]ар барюулагдаба. Тус гүүртэ[...]эй эхинһээ хойшо үнеэн бү[...]һөө 1212 килограмм һү һаа[...] юм. Эндэхи гүүртын түрүү һаалишад Ч. Ирдынеева, Ц. Улзытуева, Ц. Гыденова, Б. Ломбоева болон бусад энэ үе соо үнеэн бүриһөө тус тустаа 1656—1306 килограмм һү һаажа, мүн лэ мүнгэн шанда хүртэһэн байна.

ИЛАГШАДТА—ТЕЛЕВИЗОР

«Знамя Ленина» колхоз оройдоол найман үдэрэй туршада 26.600 хони хайшалжа дүүргэбэ. Намаг-Толгойн хони хайшалалгын томодхогдоһон пункт дээрэ хайшалагшадай дунда дэлгэрһэн социалис мүрысөөнэй дүнгүүд согсологдон гаргагдажа, шалгаржа гараһан 33 хайшашадта үнэтэ бэлэгүүд барюулагдаа. Найман үдэрэй туршада 1251 толгой хони хайшалжа, нэгэдэхи һуури эзэлһэн Дашима Цыбанова «Беларусь» түхэлэй телерадиолоор, тиихэдэ хоёрдохи һуури эзэлһэн Дашима Зандраева баһал иимэл телерадиолоор, 985 хони хайшалжа эрхимлэһэн Тамара Фунусл гурбадахи һуури эзэлжэ, 210 түхэригэй телевизорээр шагнагдаа.

Удаань ажалай түрүүшүүлдэ «Казахконцертын» уран һайханай нэгэдэлэй артистка Маргарита Ли совет поэдүүдэй шүлэгүүдые уншаа. Мүн аймагай соёлой байшангай агитбригадынхид һонирхолтой концерт харуулаа.

БУРТАГ ҮБҺЭН УСАДХАГДАНА

Мүнөө Улаан-Үдын аэропортын гражданска авиациин хоёр самолёт Мухар-Шэбэрэй аймагай ажахынуудай таряалан дээрэхи буртаг үбһэ химическэ зүйлнүүдээр усадхана. Үнгэрһэн арбан хоногто аймаг дотор бүхыдөө 20 мянган гектар таряалангай буртаг үбһэн үгы хэгдээд байна. «Забайкалец» колхоздо 4 мянган, «Коммунизм» колхоздо—2500, «Родина» колхоздо 1800 гектар таряалангай буртаг үбһэн усадхагдаа. Энэ хүдэлмэри үргэлжэлһөөр.

Б. ЖАМБАЛОВ.

ШАНГА ЭРИЛТЭ ТАБИГДАНАГҮЙ

«Үнеэнэй һүн хэлэн дээрээ» гэлсэдэг. Малай тарган мүн лэ хэлэн дээрээ гэжэ хэлэбэл алдуу болохогүй. Мүнөө зунай бэлшээриин түлэг хаһа ябажа байна. Малшад малаа таргалуулжа абахын түлөө хүсэ шадалаа гамнангүй хүдэлнэ. Үглөөгүүр харанхы байхада, үглөөнэй һэрюундэ хони, малаа гаргажа адуулна, үдэшэ орой асаржа хаана. Энэ оролдолгынь үрэ дүн үбэл, хабарай хүйтэн сагта эли бодо харагдаадхидаг. Тобиржожо таргалһан мал ондо ороходоо шэрхи байдаг. Иимэ харюусалга ехэтэй үедэ малшадай эрилтые хүсэд дүүрэнээр хангаха гээшэ хойшолуулашагүй шухала зорилго болоно. Теэд энэ талаар Хориин аймагай Үдын, Хүрбын совхозуудта ямар тиимэ шухала хүдэлмэринүүд ябуулагданаб гэжэ хаража үзэхэ хүсэл түрэгдэнэ.

Үдын совхоз гол түлэб мал ажал эрхилнэ. Тиимэһээ эндэ олон тоото малшадай байдагынь гайхалгүй. Ногоон хүнжэлэй хормойгоор хаяатан эбхэрһэн талын дундуур табилуулжа, Түглын шэлэдэ байдаг хонишодой отарада ерэбэбди. Бүгшэм халуун үдэр байжа, урагшаа нэмжын һунаһан талын дунда хургаһан хонидые харан ябахадаа, залуухан жолоошо хүбүүн «ёһотойл хонидой бэлшэмэ газар даа» гээ һэн. Тоншье зүб. Юуб гэхэдэ, Түглын талын ногоон шэмэтэй һайхан байһаараа үнинэй суурхадаг юм. Эгээл тиимэһээнь гүрэндэ тушаагдаха хонидые эндэ үнинһөө хойшо баридаг болоһон гуримтай.

Түглын отарада 609 түлгэ хонид байдаг. Энэмнай ахалагша хонишон Пунсэг Базарович Шойроповой отара гээшэ. Хонидынь тобир тарган. Намар болотор амидынь шэгнүүрые бүри дээшэлүүлхэ зорилго урдаа табяад, гэр бүлөөрөө яһала һайн хүдэлжэ байна. Нёдондо 656 хони таргалуулжа, гүрэндэ тушаагаа һэн. Табан жэлэй туршада һубай хонидые хаража байна. Совхозой түбһөө нилээд холо зайда байрладаг.

— Бүхэли үбэлэй турша соо автолавка ябаагүй агша. Саһан ехэ гэһэн шалтагтай. Теэд хабар болоо, одоошье ерэдэг болоһонь аа гү гэхэдэ, баһал үгы. Василий Гурьев наймаашанжолоошон юм. Арбаад хоногой урда харагдаһаар, мүнөөшье хүрэтэр ерээгүй. Зургаа-долоон багашуултай агшабди. Тэдэндээ хубсаһа хунар, оймһо гутал абаха гэхэдэмнай, оройдоошье байгшагүйл даа. Ядахын сагта хилээмэш асаржа үгэдэггүй. Мотоциклтай байһан гэжэл үшөө гарсалдаа болоно гээшэ хабди. Заримдаа мотоциклайнгаа эбдэршэхэдэ, аяар центр хүрэтэр морёор шогшуулха саг гарадаг,— гэжэ Пунсэг Базаровичай һамган, үнинэй хонишон Дари Соктоевна гомдол оруулна.

Зуһалангайнь байра тиимэ һайн гэхын аргагүй. Бороогой ороходо һагшууртал дуһаалхаяа һанадаг. Совхозой хүтэлбэрилэгшэд үни хада һайн хушалта хүүлэхэбди гэһэн аад, мүнөө хүрэтэр юушье хээгүй байһаар.

Элидхэл, хөөрэлдөөн үнгэргэгдэнэгүй. Совхозой мэргэжэлтэд отарада хүрэхэдөө, хөөрэлдөө үнгэргэжэ байха дүүрэн арга боломжотой аад, миин лэ ябажа хараад бусадаг хэбэртэй. Захил хэһэн газетэ, журналнуудаа 5 модонһоо өөһэдөө ошожо абана. Гансахан радиоло шагнадаг байха юм. Фельдшер хаа-яахан ябажа, ариг сэбэрэй хэр сахигдажа байһан тухай шалгалта хэдэг. Нүүдэл кино хэдэн жэлэй харуулагдаагүй.

Баруун тээшээ нэгэ хэдэн километр ябахада Булагай отара болодог. Эндэ мүн лэ хониной хоёр отара бии юм. Хойто хадын хормойдо адуулжа ябаһан Степан Васильевич Скворцовтой уулзажа хөөрэлдэхэдэ иигэжэ хэлэнэ.

— Байрамнай һайн. Автолавкал үсөөн ябадаг. Ерэхэдээшье хэрэгтэй юумэ асархань хомор агша. Совхозой центртэ дүтэшэг байдаг тула хамаг хэрэгтэй юумэеэ тэндэһээ ошожо абагшабди. Мүнөө хүрэтэрөө ажахын тоосоон гээшэ юун бэ гэжэ хүн хүсэд һайн ойлгоогүй агша. Совхозоймнай хүтэлбэрилэгшэдэй мэргэжэлтэй хүниие эльгээжэ, энэ асуудалые ойлгуулжа үгөө һаань һайн бэлэй. Теэд тиигдэдэггүйл даа,— гээд тэрэ гараа дэлгэнэ.

Бүришье тэсэмээр бэшэ байдал Горхоной отара дээрэ үзэгдөө. Эндэ 640 эрье хони аяар холын Казань городһоо нүүжэ ерэһэн Галина Ямалкинова харууһалжа байдаг юм. Үдын совхоз нүүжэ ерэһээр жэлһээ үлүү болоо байнхай. Гэбэшье нүүжэ ерэһэн энэ гэр бүлэдэ бодото анхарал совхозой хүтэлбэрилэгшэдэй зүгһөө табигданагүй. Нүхэрынь дарханай бригадада хүдэлдэг. Дүрбэн ухибүүтэй. Үгэһэн гэрынь үбэлэй сагта хүйтэн. Шэнэ байра үгэхэбди гэһээр үнинэй. Тэдэнэй нүүжэ ерэхэдэнь ганса үнеэ үгэһэн байгаа. Тэрэнь үбшэн байжа, мүртэй һү үгөөгүй. Тиихэдэнь 3-хи отделениие даагшада хандаа. Теэд тэрэнь агсажа үгэхэгүйбди гэжэ таһа арсажархёо. Мүнөө отара дээрээ байдаг байрань дуһаалдаг, булан бүхэниинь нүхэ һүбэтэй.

— Минии ямар нэгэн туһаламжа үзүүлыт гэжэ хандахадам, совхозой хүтэлбэрилэгшэд заяандаашье тоогшогүй даа,—гэжэ урмаа хухарангяар Ямалкинова хэлээд: —Заримдаа һөөргөөш бусашоо һаа гэжэ һанагдахаар болодог,— гээ һэн.

Иимэ ахир дорой байдалда нүүжэ ерэгшэдые яашье байлгажа болохогүй гэжэ совхозой партийна организаци болон дирекци мэдэжэл байгаа ёһотой. Харин зохимоор хэмжээ абадагтүйнь лэ хэнэйшье гайхамаар.

Хүрбын совхозой малшадай дунда үе үе болоод лэ элидхэл, хөөрэлдөөнүүд үнгэргэгдэжэ байдаг. Радио шагнадаг, Автолавка графигайнгаа ёһоор ябадагшье һаа, малшадай захилые хангажа шаданагүй. Илангаяа малшадай үбэлэй хүйтэндэ үмдэхэ дулаан хубсаһан ехээр дуталдадаг. Резиновэ болон кирзовэ сабхинууд оройдоошье ерэдэггүй тоонол.

Дээрэ дурсагдагша эдэ бүхы дутагдалнуудые түргөөр усадхахын түлөө Хориин аймагай хүтэлбэрилэгшэд зохисотой хэмжээ ойрын сагта абаха аабза гэжэ хүлеэгдэнэ.

Ц. ХАМАЕВ,
манай тусхай корр.

ҺОНИРХОЛТОЙ СЕМИНАР

[...]андагатайн леспромхозой [...]ткомдо һаяын хоёр үдэрнүүд[...]ехэхэн хүлгүүтэй байба. Аймаг[...]ор оборонно-ниитын хүдэлмэри [...]жаруулха асуудалаар партиин [...]комой эндэ зарлаһан семинар[...] аймагай колхоз, совхозуудай. [...]омышленна предприяти болон [...]хи зургаануудай партийна. [...]комсомольско организацинуудай [...]кретарьнар, рабочкомуудай, [...]ьскэ Соведүүдэй түрүүлэгшэ[...], ДОСААФ, Улаан Хэрээһэнэй [...]кинүүдэй эдэбхитэд сугларжа, [...]р үдэрэй туршада гражданска [...]роны талаар һуралсажа, энэ [...]хала асуудалаар һанамжа ду[...]халаа андалдаба.

Семинар дээрэ хэдэн һонирхолтой элидхэлнүүд хэгдээ. Ажалшадай дунда оборонно-ниитын хүдэлмэри ямар аргаар эмхидхэдэг. тэдэнэрые сэрэгэй патриотическа талаар хүмүүжүүлдэг дүй дүршэл тухайгаа Хандагатайн леспромхозой парткомой секретарь М. Д. Измалковой хэһэн элидхэл ехэ һонирхолтой байба. Энэ элидхэлээр олон хүн үгэ хэлээ.

Семинарай түгэсхэлдэ леспромхозой физкультурнигуудай жагсаал болоо, элдэб янзын спорторр мүрысөөн үнгэргэгдөө.

В. РИНЧИНОВА.

ХЭЛЭҺЭН ҮГЭНЬ БАТА

Жэлэйнгээ түсэб декабриин 25-[...] бэелүүлхэбди гэжэ Кабанскын [...]огой коллективэй абаһан [...]алис уялга соо хэлэгдэнэ.

Кабанскын наймаашадай үгэнь [...]дөө бата юм гэжэ бодото [...]алаарнь хаража болоно. Розничнэ наймаанай эрьесээр 102,8, комиссионно наймаагаар—104,5. [...] эдеэ хоолоор 126,5, мяха, үндэгэ бэлэдхэлгээр 103—105 процент хахад жэлэйнгээ түсэб дүүргээ. Июль һарынгаа даалгабари худалдаа наймаашадай һайндэр, июлиин 28 болотор бэелүүлхэбди гэжэ наймаашад шэнэ уялга абаа. Энэ хэлэһэндээ тэдэнэр хүрэхэ байха.

А. БУСУРМАНОВ.

АМАРЖА ШАДАНА

Улаан-Үдын судна заһабарилгын заводой коллектив городойнгоо [...]түүшүүлэй нэгэн юм. Недели[...] табан үдэр хүдэлдэг болохо[...] хойшо тэдэнэр сүлөөтэй са[...] тад ондоогоор, мүнөө үеын [...]атэдэ тааруугаар үнгэргэнэ. [...]ан һайханай бүлгэмэй хүдэл[...]ридэ хабаадагшад, мүн спор[...]ор һонирхогшод мэдэхээр олошо[...]. Жэшээнь, футбол болон во[...]болоор наадаха командануудагдэхэгдэз, шатар наадагшадшье [...]өөн бэшэ. Бүхы дээрээ 500 ша[...] хүн спортын али нэгэ зүйл[...] хабаадана.

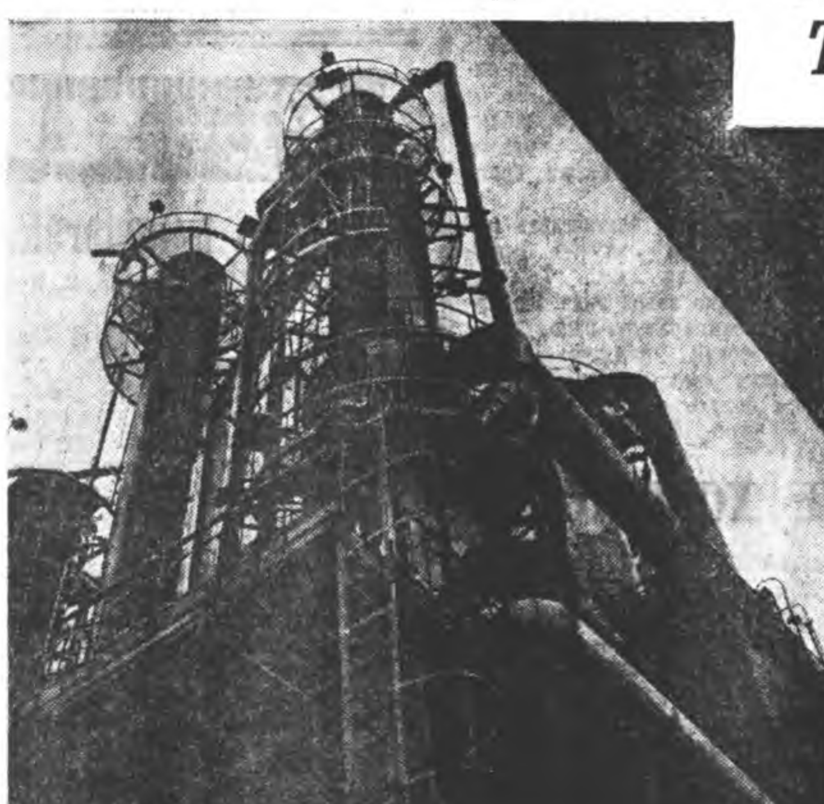
Заводойхид бүлэг бүлэгөөрөө [...]аад, кино болон театрта [...]. Һаяшаг үнгэрһэн амаралтын үдэр 200-һаа үлүүтэй хүн [...]рхаа Дээдэ-Хуһата гараһан [...]айна. Заводой дирекци, профсоюзай организаци хадаа өөрын амаралтын гэр барюулха түсэбтэй.

Нүхэр Дурилинагай хүдэлжэ захалһанһаа хойшо хүдэлмэришэд библиотекэдэ олоороо ошодог болонхой. 1967 онтой сасуулхада, уншагшадайнь тоо хоёр дахин олошорбо. Хэрбээ нёдондо заводой хүдэлмэришэд 3342 ном уншаһан һаа, харин энэ жэлэй зургаа һарын туршада бүхы дээрээ 2669 ном уншагдаа бшуу. Уншагшад дуратай номуудаа абажа уншаха аргатай гээшэ.

Хүдэлмэришэдэй дунда ниитэхүмүүжүүлгын хүдэлмэри эрид һайжаруулхын тула илангаяа ехэ оролдолго профкомой түрүүлэгшэ нүхэр Богидаев гаргана.

К. ДИМОВ.

ТҮРЭЛ ОРОН ДОТОРҺАЙ

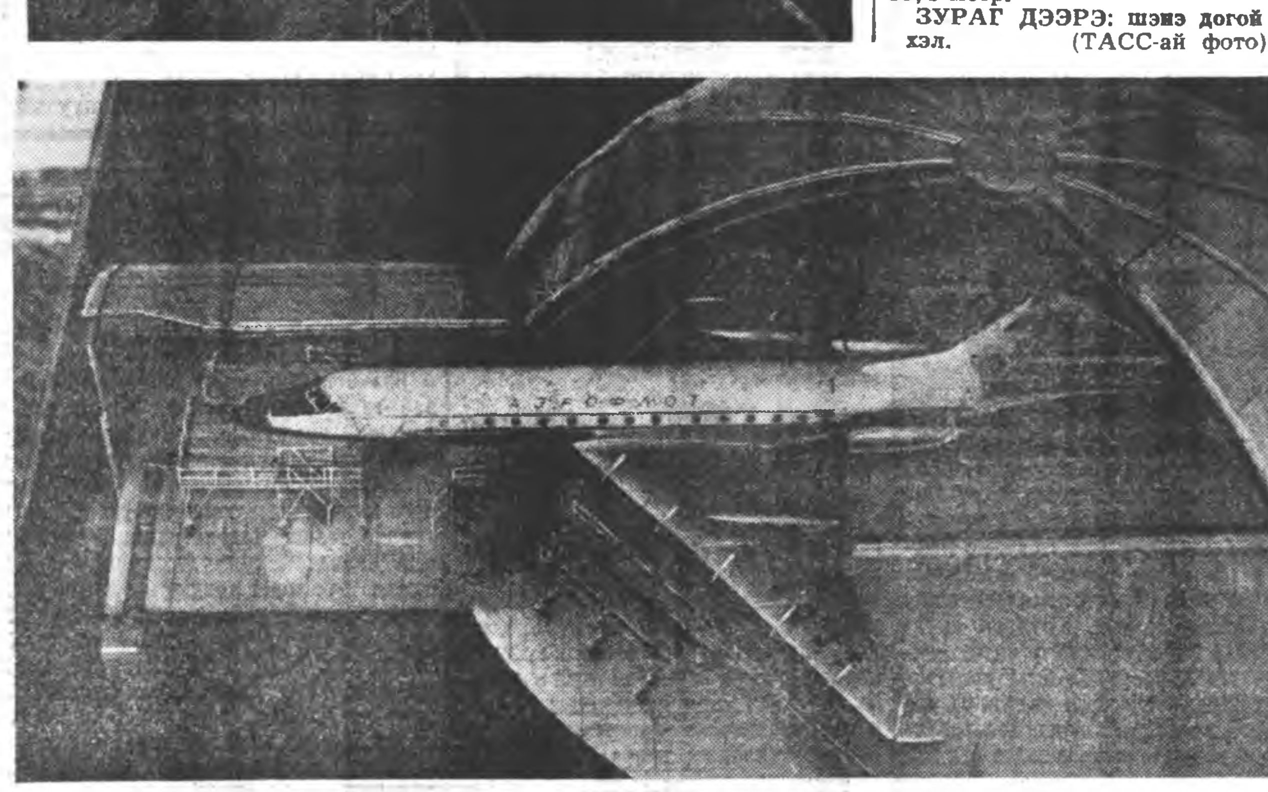
Ставропольска хизаар. Невинномысска химиин комбинадай шэнэ хоёр цех энэ жэлдэ продукци үгэжэ эхилхэ юм. Мүнөө эдэ цехүүд ашаглалгада үгтэхөөр бэлэн болоо байна. Эдэ барилгануудай ашаар химиин комбинат минеральна үтэгжүүлгэ абалгада тон шухала бутилова спирт үйлэдбэрилхэ байна.

ЗУРАГ ДЭЭРЭ: ацетиленэй нэгэ түхеэрэлгэ.

(ТАСС-ай фото).

МОСКВА. СССР-эй Арадай ажахын туйлалтануудай выставкын «Транспорт» гэһэн павильондо 1968 ондо бүтээгдэһэн механизированнэ догой макет табигданхай юм. Энэ док хадаа ямаршье уларилтай сагта самолёдуудые техникын талаар хангажа шадаха байна. Энэ догой утань 49,5 метр, үргэнииинь—38,2 метр, үндэрынь—15,4 метр.

ЗУРАГ ДЭЭРЭ: шэнэ догой түхэл. (ТАСС-ай фото).

ШЭНЭ НОМ

ОЛОНОЙ ҺОНИРХОМООР

Сибириин арадуудай Совет үедэхи аман зохёолые шэнжэлхэ асуудалаар үшөө 1965 оной июль һарада научна конференци Улаан-Үдэдэ болоһон юм. СССР-эй Наукануудай академиин Сибирьтэхи отделениин Буряадай филиалай дэргэдэ үнгэргэгдэһэн конференцидэ оронноймнай зүг бүхэнһөө эрдэмтэд олоор хабаадалсажа, аман зохёолой шухала асуудалнуудаар элидхэлнүүдые хэһэн байна. Буряадай эрдэмтэдэй тус конференцидэ хабаадалсаһаниинь мэдээжэ.

Һаяшаг Буряадай номой хэблэлһээ «Хүнүүдые коммунис ёһоор хүмүүжүүлхэ хэрэгтэ аман зохёолой үүргэ» гэһэн гаршагтай ном гаража, научна конференци дээрэ уншагдаһан олонхи элидхэлнүүдтэй уншагшад дүтэ танилсаха аргатай болобо. Гэбэшье аман зохёолой зарим тэды шухала асуудалнуудые тайлбарилһан статьянууд бултадаа тус суглуулбарида ороогүй байшоо. Конференциин хайшан гэжэ үнгэрһэн, ямар асуудалнуудые зүбшэн хэлсэһэн тухайда Р. П. Арефьева дэлгэрэнгыгээр бэшэнэ.

Хэлэ бэшэгэй эрдэмэй доктор Л. Е. Элиасовай «Совет үедэхи аман зохёол хадаа арадые коммунис ёһоор хүмүүжүүлхэ арга мүн» гэһэн статья дотор аман зохёолой хүгжэлтэ, мэдээжэ фольклористнуудай шэнжэлгэнүүд тухайда хэлэгдэнэ. Буряад арадай аман зохёол шэнжэлэгшэ, хэлэ бэшэгэй эрдэмэй доктор А. И. Улановай статья илангаяа һонирхолтой. Буряад арад эртэ урда сагһаа нааша домог тууже, онтохо, үльгэрнүүдые, таабари болон оньһон үгэнүүдые найруулжа, үе сагай ошохо тудам үг залгаламжалан дамжуулдаг байһан алдартай. Агуу Октябриин ашаар эрхэ сүлөөтэй болоһон буряад арад аман зохёолоо улам еаашадань хүгжөөхэ, коммунис партиие, Ленин багшые, аха дүү совет арадуудай хани барисаа, зол жаргал магтаһан үльгэр, дуунууд захагүй олон байха. «Совет буряад фольклор» гэһэн статья доторо А. И. Уланов аман зохёолой хүгжэлтэ тухай бэшэнэ.

Эрдэмтэ Г. У. Эргис хадаа яхад арадай дуунуудай онсо илгаануудые тайлбарилан харуулна. Ленинградай Герценэй нэрэмжэтэ багшанарай институдай профессор М. Г. Воскобойников гэгшэ Хойто зүгэй бага арадуудай аман зохёолые һайса мэдэхэ юм. Эрдэмтын статья уншахадаа, эвенк арадай аман зохёолтой бүри дүтөөр танилсаха арга олгогдоно. Гадна Горно-Алтайн эрдэмтэд Т. С. Тихтенов С. С. Каташ хоёрой, Москвагай Патрис Лумумбын нэрэмжэтэ университедэй профессор, хэлэ бэшэгэй эрдэмэй доктор В. М. Сидельников, Тувын эрдэмтэ А. К. Калзан, Омскын багшанарай институдай доцент Т. Г. Леонова болон Новосибирскын эрдэмтэ К. А. Каргаполов гэгшэдэй статьянууд тус согсолборидо оролсоһон байна.

Буряадай эрдэмтэд Д. С. Дугаров, Е. В. Баранникова, М. П. Хомонов гэгшэд мүн баһа өөрынгөө хубитые оруулалсаһан юм.

Сэхыень хэлэхэдэ, тус согсолбори хадаа эрдэмтэдэй, һургуулиин багшанар, бусад олон тоото уншагшадай һонирхомоор, уншамаар ном болоо гэжэ һанахаар.

И. ЯРНЕВСКИЙ,
хэлэ бэшэгэй эрдэмэй кандидат.

ТОБШОХОНООР

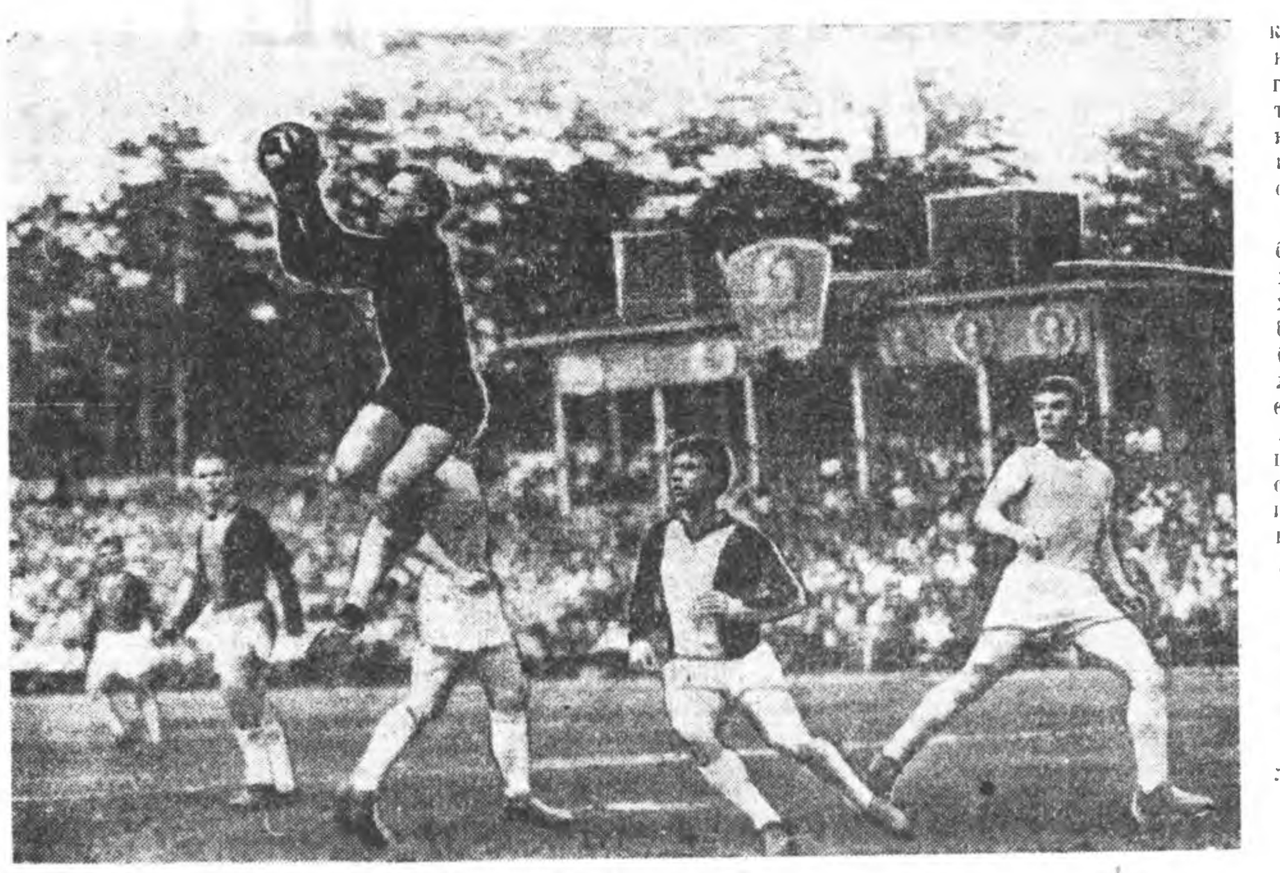
Ойрын үдэрнүүдтэ Наушка станциин холодильнигай дэргэдэ халаан соогоо 20 тонно мяханай колбаса бүйлүүлан гаргаха шэнэ комбинат баригдахаар хараалагдана. Энэ шэнээр нээгдэхэ комбинадай бүйлүүлһан продукцинь Хяагта хотын, мүн дүтэ шадархи хүдөө тосхоной ажалшадые эдеэ хоолоор хангаха хэрэгтэ нилээдгүй нэмэри боложо үгэхэ байна.

* * *

Ленинэй орденто мяха-консервын комбинадай миланжева цехэй коллектив үнгэрһэн июнь һарынгаа түсэб үлүүлэн дүүргэжэ, түсэбһөө гадуур 20 тонно үндэгэнэй гурил бүйлүүлан гаргаһан юм. Харин мүнөө эдэнэрнай түсэбтэ табан жэлэйнгээ гурбадахи жэлэй даабарие саг болзорһоо урид, декабриин 5 болотор сум дүүргэхын түлөө бүхы хүсэ шадалаа элсүүлэн ажаллана.

Н. ЕФИМОВ.

ФУТБОЛ

„ШЭРЭЭҺЭЭ“ УНААГҮЙЛ...

«Мастернууд манайда айлшалхань», «Гайтайл команда байгаа ёһотой», «Манайхин хайшан тэлдэгшэ ааб» гэхэ мэтээр улаан-үдынхид үнинһөө хойшо хөөрэлдэһэн, олон «таабари» таажа ядаһан байна. Таагдаагүй таабаришан—Омскын «Иртыш» иигэжэ энэ жэлэй футболой түрүүшын дүхэригэй «хүшэгын» хаагдахын урда тээ Улаан-Үдын «Сэлэнгэдэ» айлшалбал даа. Айлшаднай талмайн эзэдтэй наадахынгаа урда тээ даб дээрэ хэндэшье хүсэгдэхэеэ болёод, турнирай таблицын орой дээрэһээ хаража, аяар 28 очко абаһан байгаа. Энэ команда нилээд шандааһатай, нэгэл тэгшээр наададаг гэжэ мэдээжэ болонхой. Эндэхэнэ нэгэ хэдыхэн тоонуудые дурдаябди. Энэ хабарһаа хойшо 19 наадаад байхадаа, 11 дахин шүүһэн, 6 дахин тэнсэһэн байха. Оройдоол хоёрхон удаа диилдэһэнэй «гунигта» абтаа һэн. Майн 22-то Ферганын «Нефтяник», июниин 13-да Томскын «Томлес» команданууд өөһэдынгөө талмай дээрэ омскынхидые «гунигүүлаа» һэм шуу.

Хэдышье тиимэ байгаа һаань, «А» классай дүрбэдэхи бүлэгэй командануудай дунда «Иртыш» энэ жэлдэ гаталха замайнгаа тэн хахадые эгээл түрүүлэн гаталжа ерэбэ ха юм. Мүнөө дээрээ хоёрдохи һуурида ябаһан шэтынхид энэ түрүү командаһаа 2 очкотоор гээгдэнхэй.

Өөһэдынгөө «Сэлэнгэ» командын байдалые газетымнай уншагшад туһайлна бээзэ. Июлиин 20-до наадахынгаа урда тээ тэдэнэр 16 очкотой болоод, 18-дахи һууринда түрингдэһэн байгаа. Тиихэлээрээ Омскын футболистнуудтай уулзалга манайхинта ехэ удха шанартай байһан шуу. Алишье талаараа—турнирай таблицадахи байдалай талаарш ье, футболистнуудаймнай, мүн футболдо дуратайшуулай оюун сэдьхэлэй талааршье. Энэ уулзалгаһаа гэритойл үрэ дүн хүлеэгдээ һэн гэхэдэ болохо.

Улаан-Үдын «Сэлэнгын» наадагшад эдэнэр байгаа: Титов, Аккуратов, Гаврилов, Дылыков, Котельников, Бабич, Бурлаченко. Бабурин, Михно, Жуйков, Изюмцев. Эдэнэр лэ манай командын эгээл бэрхэ футболистнуудынь, дайшалхы составынь болоно.

Наадан ехэ түргэ түргөөр үнгэржэ, хоёр талын добтологшод бэе бэеынгээ талмай руу сүмэрэн ороод абана. Үе үе шахардуушаг байдалшье тохёолдоно. Зүгөөр талмайн эзэд оройдоошье шүүгдэхэ хэбэргүй, гэнтэ гэнтэ талмайн нэгэ захаар добтолоод абаха юм. Уулзалгын 21-дэхи минутын ябажа байхада «Иртышэй» вратариин талмай дээрэ хүлгөөн болоожо, Улаан-Үдын командын добтологшо Бабурин түрүүшын бүмбэгэ сохижо оруулалай—1:0. Талмайн эзэд урмашажа, добтолжо мэдэбэ. Теэд энээнһээнь балайшье үрэ гараагүй.

Харин һүүлээрнь арбаад минутые үнгэрөөд байхада айлшад талмайн захаар добтолоод, «Сэлэнгын» футболистнуудые тухашаруулаад абаба. Айлшадай добтологшодой манай хамгаалагшадтай бүмбэгын түлөө тэмсэжэ байха һамбаанда вратарь Титов воротагаа хаяад, урагшаа бүмбэтэ тээшэ харайшаба. Теэд бүмбэгэ бариһаншье юумэ байхагүй, воротагаашье хамгаалһан юумэ байхагүй. Эзэгүй хооһон ворота руу омскынхид бүмбэгэ сохижо шадаагүйл даа. Бүмбэгэ удьхэлһэн айлшадай добтологшо урмаа хухарһандаа хоёр гараараа толгойгоо барьяад буруу харашоо һэн. Зүгөөр нааданай урасхал аалидаха юм бэшэ, гэнтэ гэнтэ бүришье һаа түргэдэхэ юм. Улаан-Үдынхидэй хэдэн удаа добтолжо байха үедэ хамгаалагша С. Аккуратовай шанга гэгшээр удьхалхадань, бүмбэгэнь штанг шудараад талмайһаа гарашоо һэн. Оройдоол нэгэ хэдыхэн сантиметр айлшадые абараа бшуу.

Уулзалгын хоёрдохи хахадшье шанга тэмсэлэй охин соогуур үнгэрөө. Омскын «Иртыш» тэнсэжэшье һаань һалахын тулада али бүхы арга шадалаа гаргаа. Теэд үгыл аад үгы, бүмбэгэ орожо үгэхэ юм бэшэ, шортоо. Нааданай дүүрэхын 2—3 минута урда тээхэнэ «Сэлэнгын» добтологшо Ю. Изюмцев хажуулдид гээд, агаарта ябаһан бүмбэгые гүйдэл дундаа гоёшье, шангашье гэгшээр сохижо оруулаа. Трибунануудта һууһан хүнүүдэй альгаа ташаһан гэзэшэ дааха аргагүй. Стадион юрэл замхашагүйгөөр хүүржэ байгаа.

2:0 гэһэн тоо нааданай дүүрэтэр хубилаагүй. Балайшье хүлеэгдээгүй илалта түйлагдаа. Яаха аргагүй илалта, аршагүй илалта. Энэ илалта тухай ойрохон зууршье һаань бодожолоод үзэе. Бэлэхэнээр диилдэшэгүй гэжэ суурхаһан «Иртышые» шэрээһээнь мухарюулан» аа... ...ла, «Сэлэнгын» футболист... ...шалашье бараг гээшэ ха. «Бу... ...аринь норошоогүй, хуурай ... ...ү». Теэд «даринь хододоо ху... ...байг лэ гэжэ юреэе. Тиихэдэ ... нэгэ ажаглалта. Яахадаа манай ... болистнууд тэгшэ бэшээр наа... Заримдаа таблицын «һүүл» ба... ябаһан командада шүүгдэхэеэ ... ха. Заримдаа эрхимлэжэ ябаг... «дэгээдэжэрхихэ». Хайшаа юм ... мнай, командын тренернүүд? Б... жолхөөр лэ ха.

Улаан-Үдын «Сэлэнгэ» 20 ... наадаад, 18 очкотой болож о, ... тын 12 болотор Дунда Азяар... шалхань. Июлиин 26-да «Э... тик», июлиин 30-да «Нефтяник... густын 3-да «Памир» кома... наадаха байна.

С. БАДМА...

ЗУРАГ ДЭЭРЭ: «Сэлэнгын» ... тагай дэргэдэ.

Л. ХАЙДУРОВАЙ фо...

„А“ классай хоёрдохи бүлэгэй футболистнууд... дунда СССР-эй түрүү һ... эээлхын түлөө мүрысөөнүүдэй июли... 20-ной дүн

«Политотдел» (Ташкентын об... «Строитель» (Ашхабад)—0:1, ... лес» (Томск)—«Нефтяник» (Ф... на)—3:2, «Темп» (Барнаул)— ... мир» (Ленинабад)—1:0, «Ку... (Кемерово)—«Энергетик» (Душ... 1:0, «Луч» (Владивосток)—«... (Фрунзе)—0:2, СКА (Хабаров... «Металлург» (Чимкент) — ... «Рассвет» (Красноярск)—«Ш... (Караганда) — 0:2, «Аэро... (Эрхүү)—СКА (Новосибирск) — ... «Сэлэнгэ» (Улаан-Үдэ)—«Ир... (Омск) — 2:0.

(ТАС...

ЗУРГААДАХИ РЕТРАНСЛЯТОР...

Үнгэрэгшэ жэлдэ Бэшүүртэ телевизионно башниин барилга эхилһэн байна. Башниин ретранслятор Маани гэжэ хадада баригдахань. Энэ хадаа республикымнай зургаадахи ретранслятор болоно. Түрүүшын ээлжээндэ хадын оройдо хүрэтэр ойн дундуур модо отолжо харгы гаргаха, электролини татаха хүдэлмэри ябуулагдаха; хоёрдохи ээлжээндэнь тэндэ албан газарайнь байра баригдаха, телебашниин металлоконструкци тодхогдохо юм. Һүүлшын ээлжээндэ радио-түхеэрэлгэ хабсаргагдажа, ретрансляцинь ашаглалгада оруулагдаха байна.

Энэ хүдэлмэридэ аймагай бүхы ажахынууд ба эмхи зургаануудай коллективүүд хабаадалсана. Тэдэнэрэй туһаламжаар горитойхон газарай модо, һөөг бургааһан отологдон сэбэрлэгдээ. Энээндэ хүдөө ажахын техникын аймагай нэгэдэлэй, Бага-Кунале йн СПТУ-гай коллективүүд илангаяа һайнаар хүдэлмэрилһэн байна.

Июлиин эхинһээ электро-дамжуулгын лини таталгын, Покровко тосхонһоо Маани хадын орой хүрэтэр харгы хэлгын хүдэлмэри ябуулагдажа байна. Барилгын энэ хүдэлмэридэ Улаан-Үдын хабсаралгын-механическа 56-дахи колоннын, барилга-хабсаралгын 1-дэхи управлениин бригада табигданхай. Мүн тэдэнэй хүдэлмэридэ нютаг дээрээ эмхидхэгдэһэн эндэхи бригаданууд туһална.

Июлиин 6-да 16 километр утатай зайда электро-дамжуулгын лиинин барилга дүүргэгдээд, мүнөө тэндэ нүхэр Вартатьянай даадаг бригада хадын орой хүрэтэр абаашагдаха лини татажа оронхой.

Бэшүүрэйхидтэ эльгээгдэхэ металлоконструкци Эрхүүдэ бэлэдхэгдэһэн байха юм. Тиихэдэ Львовой радио завод эндэ асарагдаха радиоаппаратура бэлэдхээ.

Телевизорэй дамжуулга бэшүүрэйхид сэнхир экран дээрэ харадаг болохонь.

В. БОРИСОВ.

ХОЁРДОХИ АРБАН ХОНОГТО

Июль һарын хоёрдохи арбан хоногой туршада республикымнай нютагуудаар хура бороотойшье, аазма халуун үдэрнүүд тогтоһон байна. Зарим үдэрнүүдтэ 30 градус хүрэтэрөө халуун үдэрнүүд болоо. Мүн тиихэдэ республикымнай урда, баруун урда аймагуудаар хура бороо аадарлан ороһон байна. Жэшээлбэл, Хяагтада—50, Торидо—48, Захааминда—54, Тарбагатайда—14, Ивалгада—13, Кабанскда—40, Галуута-Нуурта—28, Улаан-Үдэдэ—32, Мухар-Шэбэртэ—35, Зэдэдэ—37, Цахирта—24, Баргажанда—20, Бэшүүртэ—38 миллиметр хүрэтэр хура бороо ороһон байна. Харин Яруунын, Хориин болон Хэжэнгын аймагуудаар оройдоо 1—5 миллиметр шииг нойтон унаа.

Ороһон энэ бороо таряа талханай, огородой ургасада нилээд нэмэри болож о үгөө. Саашадаа республика доторнай хура бороо замхажа, үдэртөө 23—25 градус халуун болохоор хараалагдана.

Л. ГОНЧАРОВА.

ХИЛЫН СААНАҺАА

РАДИО ТЕЛЕГРАФ ТЕЛЕФОН

ПОЛЬШО ҺАЙНДЭРЭЙ ШЭНЖЭТЭЙ БОЛОНХОЙ

ВАРШАВА. ТАСС-ай корр. **В. Кузнецов** иигэжэ мэдээсэнэ:

— Национальна һайндэрэй болохын урда тээ Арадай Польшын хото городууд, хүдөө тосхонууд Бугһаа Одер мүрэн хүрэтэр, Татринай хада уулаһаа Балтиин далай хүрэтэр һайндэрэй шэнжэтэй болож о шэмэглэгдэнхэй. Гоё һайханаар зохёогдоһон транспарантнууд дээрэ иигэжэ бэшээтэй: «Польшын урган бодоһон үдэр болохо—июлиин 22 мандаха болтогой», «Бата хүсэтэй, бэеэ даанхай Польшо хадаа Советскэ Союзтай хани харилсаанай барисаатай болоһон социалис Польшо мүн», «Арад зоной нэгэдэлэй фронтын туг доро бүхы оронойнгоо ерээдүйн һаруул һайхан байдал зохёонобди».

Һайндэрэй урда тээ, июлиин 20-до, варшавынхид оронойнгоо эрхэтэй сүлөөтэй болохын түлөө тэмсэлдэ амин һаяа зорюулһан хүнүүдэй дурасхаал тэмдэглэһэн байгаа. Ниитын эмхи зургаануудай, предприятинуудай, эдир залуушуулай түлөөлэгшэд танигдаагүй сэрэгшын хүүр дээрэ, совет сэрэгшэдэй мавзолей дээрэ, Варшавын геройнуудай хүшөөгэй дэргэдэ, буу зэбсэгэй талаар поляк-совет хани барисаанай хүшөөгэй хажууда венокгуудые абаашажа табяа һэн.

Польшын мэдээжэ революционер Юлиан Мархлевский гэгшэдэ Варшавын центртэ хүшөө бодхоожо, нээлгэн болобо.

Хаа хаанагүй болоһон баярай суглаа хуралдаан дээгүүр ажалшад өөһэдынгөө ябажа гараһан замай дүнгүүдые бүридхэнэ, ноябриин 11-дэ нээгдэхэ ПОРП-ын V съездэдэ зорюулжа ЦК-гай гаргаһан тезисүүдтэй зохилдуулан, социалис байгуулалтые саашадаа хүгжөөхэ тушаа мүнөөнэй зорилгонуудые, саашанхи хараа түсэбүүдые зүбшэн хэлсэнэ.

Арадай Польшын ажалшан зон өөһэдынгөө һайндэрые хоёр үдэр соо тэмдэглэхэ юм. Тиихэдээ олон мянган варшавынхид Войско Польскын дуу хатарай ансамблиин концертнүүдые нээмэл эстраданууд дээрэ хараха, Вислэ мүрэнэй эрье дээгүүр болохо карнавалда хабаадалсаха, олон тоото спортивна урилдаа болон оронойнгоо эрхим артистнуудай наадахые хараха байна.

Найробидо болоһон конференци

НАЙРОБИ. (ТАСС). Кениин ниислэл хотодо Африкадахи гэгээрэл болбосоролой асуудалаар болоһон конференци өөрынгөө хүдэлмэриие үргэлжэлүүлһээр.

ОАЕ болон ЮНЕСКО-гой үүсхэлээр зарлагдаһан энэ конференцидэ Африкын 35 гүрэнһөө ерэһэн 200 шахуу делегат, тэрэшэлэн Югославиһаа, Советскэ Союзһаа, Францинһаа, Италиһаа, мүн бэшэшье оронуудһаа ажаглан харагшад байлсана.

ПРЕЗИДЕНТ ХО ШИ МИНЭЙ ХАНДАЛГА

ХАНОЙ. (ТАСС). ДРВ-гэй президент Хо Ши Мин 1954 ондо Вьетнам тушаа Женевскэ хэлсээндэ гар табигдаһанһаа хойшо 14 жэлэй ой гүйсэһэнэй дашарамда, июлиин 20-до бүхы оронойнгоо арад зондо болон сэрэгшэдтэ уряалтайгаар хандаба.

1968 оной хабарһаа хойшо Урда Вьетнамда болож о байгаа эсэргүүсэлтын дайн шэнэ шатада гаранхай гэжэ тэрэ хандалга соо хэлэгдэнэ. Ороной урда талада байдаг манай улад зон болон сэрэгшэд ниитын добтолго хэжэ ороод, ехэшье, багашье хото городуудта нэгэн доро восстани хэһэн бэеэрээ, хэдэн олон алдарта илалтануудые түйлажа шадаа.

Национальна, демократическа болон эб найрамдалда дуратай хүсэнүүдэй холбоониие байгуулһан ушар хадаа Америкын эзэрхэг түримхэй добтолгодо эсэргүүсэн, орон нютагаа аршалан абархын түлөө тэмсэхын зорилгоор национальна нэгэдэлэй политикын айхабтар ехэ илалта мүн.

Хойто Вьетнамда Америкын эзэрхэг түримхэйшүүлэй 3 мянга гаран самолёт унагаагдаа һэн. Америкын империалистнууд улам ехэ хүндэ диилдэлгэдэ ороно. Тэдэнэй хүмэрин унахань зайлашагүй болоо.

Зүгөөр Америкын эзэрхэг түримхэйшүүл Урда Вьетнамдахи ехэшье, багашье хото городуудта зэрлиг муухайгаар добтолон орожо, хэдэн... хүдөө нютагуудые хоо һоруулжа... байлдаае улам һүжэрөөжэ ... һаар гээд хандалга соо зааһан ... Мүн тиихэ зуураа Хойто Вьет... урда талын провинцинуудые ... нэтэрүүгээр бомбодоһон зан...

Парижда болоһон хөөрэл... үедэ маанадай үнэнтэ зүб хар... дол баримталһантай ушараад ... даа. тэдэнэр «али али талаһаа ... хэхые» ямаршье үндэһэ ... гүйгөөр, һэнгэргүйгөөр эрижэ ... жэлүүлһээр. Америкын импери... нууд эзэрхэг түримхэй дай хэхэ... өөһэдынгөө гэмтэ муухай ... арсаха дурагүй, харин манай ... оронние хоёр ондоо болгон һа... урда талымнай газар нютаг... гартаа барижа байха һанаатай...

Иимэ шанга ушар байдал т... доод байхадань, манай ороной ... зон бүгэдөөрөө «улам хатуу ... гаргажа, гүрэн түрэеэ аршалхы... лөө Америкын эзэрхэг түри... шүүлдэ эсэргүүсэхэ дайн байл... үргэлжэлүүлхэ зэргэтэй, Аме... эзэрхэг түримхэй добтолгодо эс... тэмсэлдэ вьетнам арадта үнэн ... нэй туһаламжа үзүүлжэ байһа... түлөө аха дүү социалис гүрэн... мүн бэшэшье оронуудай ха... бултандань, вьетнам арадай ... һөө Хо Ши Мин халуун баяс... хүргэбэ.

ЮРТЭМСЭ ДЭЭРЭ ЮУН БОЛОНОБ?

СОЦИАЛИЗМЫН ХҮСЭНҮҮДЭЙ БАТА НЭГЭДЭЛЭЙ ТҮЛӨӨ

Социалис гүрэнүүдэй аха дүү партинуудай түлөөлэгшэдэй Варшавада болоһон уулзалга, мүн КПСС-эй ЦК-гай Пленум хадаа бүхы дэлхэйн арад зоной анхарал ехээр хандуулаад байна. «Энэмнай яахын аргагүй шухала ушарал болобо»,—гээд «Мадьяр Немзет» гэжэ венгр газетэ тэмдэглэнэ. Тиихэдээ мүнөө сагай уласхоорондын түгшүүрилтэ байдал, аюулгүй амгалан байха гэһэн зорилго хадаа социализмын хүсэнүүдэй бата нэгэдэлтэй байхые эринэ гэжэ социалис гүрэнүүдэй арадуудай гүнзэгыгөөр этигэн найдаһаниие энэ сэгнэлтэ соо эли тодоор харуулаа.

Уласхоорондын империалис хархис хара үзэлтэн досоо тээһээ гү, али гадаа талаһаа ямар нэгэн аргаар социалис оронуудай бата нэгэдэлые хахалан хоёр ондоо болгожо, Европодохи хүсэнүүдэй хубаарилгые өөһэдынгөө хорото зорилгодо хэрэглэхэ һанаатай байна ха юм. Мүнөө Чехословакидахи социализмын үндэһэ һуурида тохёолдоһон аюул хадаа бэшэ бүхы социалис гүрэнүүдэй ажаһуудалай ниитын ашаг туһада аюул ерүүлжэ байна гээд аха дүү партинуудай Варшавада болоһон уулзалга дээрэ абтажа, КПЧ-гэй Центральна Комитедтэ эльгээгдэһэн бэшэг соо хэлэгдэнэ.

Мүнөө тэрэниие коммунистнууд, бүхы үнэн сэхэ хүнүүд, эб найрамдалай, демократи болон социализмын түлөө һанаагаа табидаг хүнүүд бүгэдөөрөө үргэн ехээр дэмжэжэ байнхай. «Гадаа талын дайсадһаа, дотоодын контрреволюциһаа социализмын хэрэг аршалха гээшэ манай дайшалхы холбоондо хамтарһан бүхы коммунис болон хүдэлмэришэнэй партинуудай, мүн социалис гүрэнүүдэй ниитын хэрэг болоно»—гээд Болгариин «Работническо дело» газетэ бэшэнэ. Энэ хадаа Варшавын договор баталжа хамжаһан гүрэнүүдэй арюун нангин уялга болоно ха юм. Юундэб гэхэдэ, тэрэмнай социалис гүрэнүүдэй бэеэ даанхай, мүн Европодохи аюулгүй амгалан байдал хангаха, империалистнуудай болон үһөөрхэгшэдэй хорото муухай түсэбүүдые таһалдуулха гэһэн зорилготой байгаа бшуу.

Арадай Польшын правительствые толгойлогшо Юзеф Циранкевич Новая Гута гэжэ городой хүдэлмэришэдэй үмэнэ үгэ хэлэхэдээ, дайсан харша хүсэнүүдэй зүгһөө Чехословакиин Республикые социализмын замһаа хадууруулжа, социалис ёһоной арадуудай хани барисаанһаа Чехословакиие ондоо тээшэнь шэглүүлхэ гэһэн һэдэлгые хэзээшье зүбшөөжэ шадахагүй байнабди гэжэ мэдүүлбэ. Манай арадууд һүүлшын дайнай үедэ Гитлеровскэ фашизмые даража илалта түйлахын түлөө айхабтар ехэ шуһаа адхаруулһан байгаа. Иимэ ехэ үхэл хохидолдо орожо түйлаһан хубилалтые ондоо болгожо яажашье шадахагүйбди.

Варшавада болоһон уулзалгын дүнгүүд, мүн тэрээндэ хабаадагшадай хэһэн тобшолололнуудые нэгэн һаналтайгаар һайшааһан КПСС-эй ЦК-гай Пленум хадаа, бүгэдэ ниитын мэдэрһэнэй ёһоор, социализмын хараа бодолнуудые бүхэлхэ, социалис хани барисаанай бүлэнүүдэй бата нэгэдэл бэхижүүлхэ хэрэгтэ туһа хүргэһэн байха юм. Энээн дээрэһээ, буржуазна хэблэл газетэнүүд хоро шараа бусалжа, социалис гүрэнүүдтэ дайсан харша үзэлтэниие тухиража байна ха юм. Хорото муухай пропаганда ябуулжа, социалис гүрэнүүдэй хоорондо үһөө хёморол үүдхэхэ гэһэн империалис хархис хара үзэлтэнэй табиһан һанаашалгань буруу һүрэхэ.

Варшавада болоһон уулзалгада хабаадагшадай нэгэн һаналтай байһан тушаа ехэ гомдолтой байһанаа нюужа шадаагүй Лондондо гарадаг—«Таймс» газетынишье бэшэһэн дээрэһээ харахада, буржуазна хэблэл газетэнүүдэй дураа гуталга эли тодо болоно ха юм. Мүн тиихэтэй хамта, буржуазна хэблэл, түбхын түрүүндэ Баруун Германиин газетэнүүд мүнөө сагай оршон байдалые өрөө бэрхэ болгожо, шангадуулха гэһэн элдэб һэдэлгэ гаргана. Варшавын договорто хамжаһан гүрэнүүдэй зэбсэгтэ хүсэнүүдэй хамтын штабной сэрэгэй һургуулида хабаадалсаһан совет сэрэгүүд тухай элдэб хорото зэрэб үгэ тараадаг болонхой.

Эдэ бүгэдэнь ямар зорилготой байнаб гэхэдэ, тогтууригүй зоной толгойень эрьюулжэ, Чехословакида контрреволюциин ажал ябуулгада туһалха гэһэн байха юм. Эдэ бүхы арга мэхэнүүдые хаһа саг соонь элирүүлхэ гээшэ Чехословакиин урагшаа һанаатай хүнүүдтэ туһалха, социализмын хэрэг аршалан абарха, социалис гүрэнүүдтэ харша хүсэнүүдые дараха хэрэгтэ туһа хүргэхэ байна. КПЧ-гэй ЦК-да зорюулжа Варшавадахи уулзалгада хабаадагшадай эльгээһэн бэшэг соо хэлэгдэһэнэй ёһоор, энэ тэмсэлдэ Чехословакиин коммунистнууд аха дүү социалис гүрэнүүдэй зүгһөө алибаа туһаламжа абахабди, һаналаа нэгэдэнги байхабди гэжэ найдахадань болохо.

ЭЗЭРХЭГ ТҮРИМХЭЙ ДОБТОЛГЫЕ ШАНГАДУУЛҺАН ЗАНГААРАА

Парижда болоһон ДРВ-гэй ба США-гай түлөөлэгшэдэй хоорондохи 13-дахи хуулита хөөрэлдөөн июлиин 17-до болобо. Энээнэй урда тээ болоһондоол адли тэрээнһээ ямаршье үрэ дүн гараагүй. Америкын Холбоото Штадууд хадаа гол шухала асуудал шиидхэхэһээ хулжаһан зангаараа. Тиихэдээ тэдэнэр ДРВ-дэ эсэргүү бомбодолго, мүн бэшэшье дайнай ябуулгануудые хэлсээнгүй болюулхаһаа мүнөө хүрэтэр арсажа, али али талада хабаадаха шухала асуудалнуудые зүбшэн хэлсэхын аргагүй болгоно.

Зүгөөр Париж ошоһон Америкын түлөөлэгшэ А. Гарриман миил гоё гоёор хэлээд лэ, тааруу зохид эрхэ байдалтай болоод байгаа юм һаань, бомбодохоёо болихоор бэлэмди гэжэ хэлэхэ һанаатай. Теэд ушар баримтанууд дээрэһээ хараад үзэхэдэ, хооһон шалиг үгэнь хэндээ хэрэгтэйб даа. Гэхэ зуура Америкын Холбоото Штадууд өөһэдынгөө сэрэгүүдые Вьетнамһаа гаргажа абаашаха тухай ямаршье һанаашалгагүй гэжэ США-гай оборонын министр Клиффорд сэхэ руунь хэлэһэн байгаа бшуу. Корреспондентнүүдэй табиһан асуудалда тэрэ министр харюу үгэхэдөө, Америкын сэрэгүүдые гаргажа абаашаха тухай шиидхэбэри хадаа мүнөө дээрээ үшөө мэдэгдээгүй, хэдэ хэдэн ушар байдал дээрэһээ дулдыдаха юм гэжэ хэлээ бэлэй.

Штабуудай начальнигуудай комитедэй түрүүлэгшэ генерал Уилер, мүн бэшэшье дээдэ тушаалтай сэрэгэй ноёд дипломадуудаар үдэшэгдэн, июлиин 14-дэ Урда Вьетнамда ерэхэдээ, тэрэ Пентагониие толгойлогшо эгээл иигэжэ сэхэ руунь хэлэһэн юм. Клиффордын тэндэ ошоһон гол зорилгонь юу байгааб гэхэдэ, июлиин 29-дэ Гонолулуда (Гавайн олтирогууд) болож о эхилһэн президент Джонсоной Америкын табимал, Урда Вьетнамай президент гэжэ нэрэтэй Тхиеу гэгшэтэй хэхэ хөөрэлдөөе бэлдэхэ гэһэн юм ха.

Энэ зүблөөнэй үг зорилго тухай бэшэхэдээ, Америкын хэблэл газетэнүүд Гонолулуда болоһон зүблөөн дээрэ хэлсэхэ асуудалнуудай дунда, Сайгоной армида мүнөө сагай буу зэбсэгүүдые Америкаһаа үгэжэ эльгээхэ ябадалые түргэдхэхэ, Урда Вьетнамда болож о байһан дайнай ябуулгануудые саашадаа шангадхаха гэхэ мэтые огто далдалнагүй. Эдэ бүгэдэ хадаа хүсэ баримталһанай аргаар Парижда болож о байһан хэлсээн дээрэ ДРВ-һээ буулта хүүлэхэ, Сайгондо үмхирэн унахаяа байһан хуули засагые тэрэ хэбээрнь байлгаха гэһэн зорилготой байна бшуу.

Вьетнамда болож о байгаа Америкын эзэрхэг түримхэй добтолгые улам саашань шангадуулжа байһан дээрэһээ бүхы дэлхэйн арад зоной тэрэниие буруушааһан үргэн ехэ хүдэлөөн эхилээ. Арадуудай амгалан тайбан, золтой жаргалтай байхые хүсэһэн хүнүүд бүгэдөөрөө Америкын эзэрхэг түримхэйшүүлэй аашые эрид буруушаагаад, ДРВ-е бомбодохо, мүн бэшэшье дайнай ябуулгануудые хэхэ аашаяа энэ дары болюулхыень эрижэ байнхай. Совет хүнүүд хадаа баатарлиг вьетнам арадай үнэн сэхэ ханинар байһан зангаараа чаб даа. Вьетнам тухай Женевэдэ хэлсээ баталһанһаа хойшо 14 жэлэй ой гүйсэһэн июлиин 20-ной үдэр эхилһэн совет-вьетнам арадуудай хоорондын хани барисаанай, мүн һаналаа нэгэдэлгын нэгэ һарын эхилһэн ушар хадаа энээниие эли тодоор гэршэлнэ.

ИРАГТА БОЛОҺОН УРБАЛТА

Июлиин 17-ной үдэр урбалта болобо гэжэ Багдадта соносхоһон хахад һүниин часай ханхинаан танкнуудай гэнжын нээрээгээр дарагдаа һэн. Иихэдээ агаарай зэбсэгтэ хүсэнүүдэй дэмжэлгэтэйгээр 10-дахи бригадын танкнууд гүрэнэй урбалта хэхын тулада президентын ордон тээшэ ябажа байгаа бшуу. Тэрэ урбалта хүнүүдэй, шуһа адхаруулаагүй һэн. Юундэб гэхэдэ, президентын һахюул энэ урбалта хэһэн хүнүүдтэй хамжаһан байба.

Үглөөгүүр болохо тээшэ хамаг юумэ хуу баран дүүрэжэ, президент Ареф шэрээһээ буулгагдаад, хилын саана сүлэгдөө гэжэ Багдадай радио соносхоһон юм. Мүн тэрэшэлэн премьер-министр Яхья, генеральна штабай начальник Ансари, мүн правительствын гэшүүд бүгэдөөрөө тушаалһаа буулгагдаһан байха юм. Тиихэдээ Иратга «Революционно командованиин совет» байгуулагдажа, тэрэ хадаа республикын президентээр генерал Ахмед Хасан Бакр гэгшые һунгаба гээд соносхоһон байна.

Ирагай гүрэн түрые хүтэлхэеэ ороһон энэ хүн Ирагтахи «Басс» гэжэ партиин ударидагшадай нэгэн, үнинэй офицер юм. Тэрэ хадаа хаан шэрээе унагаажа, Ирагай республикые соносхоһон 1958 оной июлиин 14-дэ болоһон революцида хабаадалсаа һэн. Тиигээд 1963 оной февраль һара болотор Ирагай армы командалха тушаалнуудые даажа байһан юм, Һүүлээрнь «Басс» партиин хуули засагаа гартаа абаха үедэ тэрэ хүн 1963 оной февральһаа ноябрь болотор, түрүүшээр премьер-министрэй, удаа тээнь вице-президентын тушаал дааһан байха.

«Революционно командованиин совет» гээшэ «Национальна талаараа нэгэдэлтэй болохо», «Хуули ёһо сахиха, демократическа эрхэ сүлөө» хангаха гэһэн зорилготойгоор иимэ урбалта хэгдээ гэжэ соносхоһон байна.

Тиибэ ябашье һаань, араб гүрэнүүдэй түрүү үзэлтэн хадаа өөһэдынгөө нягта жагсаалаар империализмын хорото аашада харюусана. Араб гүрэнүүдэй бата нэгэдэлые бүхэлхэ гээшэ маанадай бэеэ даанхай байхын бата найдуулга болоно гэжэ тэдэнэр үнэхөөрөө зүбөөр тоолоно.

Г. ШИШКИН. (ТАСС).

Хуули буса ааша

ХАНОЙ. (ТАСС). Вьетнамай национальна, демократическа, эб найрамдалда дуратай хүсэнүүдэй холбоон, мүн Урда Вьетнамай сүлөөрэлгын национальна фронтын ЦК тус холбооной хүтэлбэрилэгшэдые һаяхан Сайгондо заочноор сүүдлэһэнэй дашарамда хэгдэһэн мэдүүлгэ тунхаглаба гээд ВИА агентство дамжуулна.

Бүгэдын мэдэһээр, июлиин 12-то Сайгоной сэрэгэй трибунал Вьетнамай национальна, демократическа болон эб найрамдалда дуратай хүсэнүүдэй холбооной 10 ударидагшадые саазалха гэжэ «заочноор шиидхэһэн» байгаа.

Тус холбооной хүтэлбэрилэгшэдые «заочноор сүүдлэхэ» гээшэ Америкын империалистнуудай, мүн тэдэнэй туһамаршадай хуули буса ааша болоно гээд тэрэ мэдүүлгэ соо тэмдэглэһэн байна. Холбоото Штадуудай болон Сайгоной засагаархинай хүн зониие олоорнь хэһээдэгые эрид шууд буруушаахыень Урда Вьетнамай, мүн бүхы дэлхэйн арадуудые энэ хоёр мэдүүлгэ уряална.

АМГАЛАН ТАЙБАН БАЙХЫН ЗОРИЛГООР

ДЕЛИ. (ТАСС). Хэдэ хэдэн с... лис гүрэнүүдээр хоёр һара соо ... бусаһан Индиин хүдөө ажахы... дэлмэришэдэй национальна ... ной түрүүлэгшэ Шилбхадра ... гэгшэ үгэ хэлэхэдээ, Индиин ... социалис оронуудай хоорондохи... барисаае таһалдуулха хүсэн гэ... зар дэлхэй дээрэ байхагүй гэж... дүүлбэ. «СССР-эй, Венгриин, ... лой арадууд болон правительств... Индитэй үнэн зүрхэнһөө хани ... саатай байхые халуунаар ху... гээд тэмдэглэбэ.

Социалис гүрэнүүдтэй Энэ... байгуулһан хани харилсаан ... бухы дэлхэй дээрэ амгалан т... байха, һаналаа нэгэдэнги ... ашаг туһада тааралха юм гээд Ш... жи зааба.

Редакторай орлогшо
М. Н. НИМАЕВ.

Манай адрес, телефону...

г. УЛАН-УДЭ. ул. Ленина... Телефоны: редактора — ... приёмная—54-93, зам. ред... ра—68-08, зам. редактора—6... ответ. секретаря—50-52, зам... вет. секретаря—66-76, о... партийной жизни—60-91, се... го хозяйства—64-36, 63-86, ... ганды и агитации—56-23, ... мышленности и строительс... 61-35, советского строитель... быта—69-58, культуры и ш... 60-21, писем и рабселькор... 67-81, информации—34-05, ... ное бюро—57-63, фотолаб... ственная приёмная—56-62, ... рия—33-61.

Гор. Улан-Удэ, типограф... Управления по печати пр... вете Министров БурАССР
Н-01706.

Зак. № 623.